

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

SAYI: 242

6 Ekim 2005

1.000.000 TL - 1 YTL

AB patronlar klübüdür

Demokrasi için mücadeleye!

IMF politikalarına karşı direniş!

3 Ekim, AB ile müzakerelerin başlaması egemen sınıfın önüne yeni hedefler koydu. Onlar şimdi kendilerine çok daha fazla güvenerek ve çok daha şiddetli bir biçimde yeni liberal politikaları işçi ve emekçilere dayatacaklar.

Zaten dolu dizgin giden özelleştirmeler daha da yoğunlaşacak, kazanımlar

budanacak ve işten çıkarmalar yoğunlaşacak. Sermayenin bu saldırısına bütün gücümüzle direneceğiz.

Öte yandan önümüzdeki dönemde demokratik kazanımları arttırmak için de yoğun bir mücadele vermeliyiz.

Sınırsız düşünce, örgütlenme ve eylem hakkını kazanmak mümkün.

Önümüzdeki dönemde karşılaştığımız bir başka sorun ise milliyetçilik olacak.

Her fırsatta hortlamaya çalışan bu akıma karşı geri adım atmayan bir mücadele vermek, özellikle de sol milliyetçiliği ve sosyal şovenizmi teşhir etmek kaçınılmaz bir biçimde bu sürecin en önemli görevidir.

Savaşa ve neo liberalizme karşı hareketin içinde...

Bence sol partiler için bir reçete yok. Ancak bu yeni partilerin ortaya çıkabileceği ortamı yaratmak yani hareketi inşa etmek mümkün ve gerekli. George Galloway ve Lafontaine gibi insanların ortaya çıkması çok önemli. Bu hareketin içinde olmak ve bu hareketi inşa etmek çok önemli.

ALEX CALLINICOS

Anti kapitalist aktivistler ve sendikacıların birliği

Linkspartei ise kısa süre içinde yüzde 8.7 oy alarak büyük bir başarı kazandı. Linkspartei'yi yaratan anti-kapitalist aktivistlerle hükümetin neo-liberal uygulamalarından rahatsız olan sendikacıların bir araya gelmesi oldu.

CHRISTINE BUCHOLZ

Çoğulcu, demokratik ve sosyalist bir sol odak

Bu tartışma, Türkiye'de bugüne ait bir tartışma değil. Sosyalizmin yeniden yapılmasını uzun bir süreden beri tartışıyor ve bunun çözülmediğini tespit ediyorsak "bunun çözümü nedir?" sorusunu bir kez daha sormalıyız.

HAKAN TAHMAZ

Emekten yana, sınırsız özgürlüğü savunan ve Türk milliyetçiliğine karşı bir sol

Yeni ortaya çıkan kuşakla, işçi mücadelelerine katılan işçileri bir ayara getiremedik. Ama bu gençlerin bu işçilerle yan yana gelmeyeceğini düşünürsek sadece umutsuzluğa kapılırız. Sadece solcular olarak yan yana kalırız.

DOĞAN TARKAN

Savaş karşıtı hareket ve yeni sol

ALEX CALLINICOS
İngiltere - SWP

CHRISTINE BUCHHOLZ
Almanya - Linkspartei

HAKAN TAHMAZ
ÖDP

DOĞAN TARKAN
DSİP

SAYFA 6-7

Faşizm güçleniyor mu?

Sayfa: 4

24 Eylül: Savaşa karşı kaban öfke

Washington'da 300 bin, Londra'da 100 bin ve Los Angeles'de 50 bin kişi Irak'ın işgalini protesto etti.

Sayfa: 6-7

İklim değişikliği Biz 6 milyarız, biz kazanabiliriz!

Sayfa: 10

Yeni bir mücadele dönemi

Türkiye sermaye sınıfı, 3 Ekim günü, Avrupa Birliği'ne ne olursa olsun girmek yönündeki tarihsel hedefine doğru, önemli bir mevzi elde etti. Bilindiği gibi, müzakerelerin başlama tarihi olarak önceden ilan edilmiş olan 3 Ekim'de, Avrupa sağından, ırkçılıkla malul ağır eleştirilere maruz kalan Türk hükümeti, başta Avusturya olmak üzere, bazı ülkeler tarafından yeni şartlar kabul etmeye zorlandı. Ancak, aynı gün Kızılcahamam'da toplanarak gelişmeleri hep birlikte izleyen kabine üyeleri adına Başbakan Erdoğan, basına yaptığı açıklamada "yeni tüm değişiklikleri reddettiklerini" söyledi. Hükümetin kendi hedefleri doğrultusunda sergilediği bu kararlı tavır, Türk sermaye çevrelerinin hükümete verdiği sınırsız

destek, diğer AB üyesi güçlü ülkelerin uzun zamandan beri verdiği destek ve nihai olarak da ABD Dışişleri Bakanı Condoleeza Rice'ın, bizzat Başbakan Erdoğan'ı cep telefonundan arayarak, arkalarında olduklarını bildirmesi ve muhtemelen tüm AB liderlerini de arayarak yaptığı 'uyarı' ve nihai olarak da, en önemli engellerden biri olarak ortaya çıkan Kıbrıs'ın tanınması konusunda "Türkiye'nin onayı olmadan Kıbrıs'ın NATO'ya alınmayacağı" yolundaki somut çıkış AB içindeki çatlağın giderilmesini sağladı ve Türkiye'nin müzakere süreci başladı.

Sermayenin hedefleri

Bu, Türk egemenlerinin

bir asırlık Batılılaşma projesi ve son 42 yıldır umut bağladığı AB'yle bütünleşme yolunda önemli bir adım oldu. Herşeyden önce, bu gelişmenin Avrupa ve Türkiye sermaye sınıfları açısından bir kazanım olduğunu unutmamakta fayda var. Yoksa Condoleeza Rice'ın yatıp kalkıp "Şu Türkiye halklarının refahını nasıl düzeltirim?" gibi bir soruyla kafasını meşgul ettiğini varsaymamız gerekir.

Tüm İslam dünyasında, Türkiye'nin üyeliğinin reddedilmesinin gerçek bir medeniyetler savaşına yol açacağı vurgulanması da etkenlerden biri olabilir.

Ancak en önemli etken herhalde Türkiye gibi büyük bir lokmadan kolay vazgeçilemeyecek olmasıdır. Artık sermayenin serbest dolaşımı önündeki engellerden biri

daha ortadan kalmak üzeredir.

Türkiye için ortaya çıkan sonuç ise, siyasal alanda AKP'nin iyice prim toplayarak elini daha da güçlendirmesi ve muhtemel bir erken seçimde oy oranını arttırması olacaktır. Karşı cepheye yer alan sağ ve sol milliyetçilikler ise puan kaybettiler. 2 Ekim günü aynı anda, biri Ankara'da, diğeri Kadıköy'de AB karşıtı miting düzenleyen ülkücü faşist MHP ve sol milliyetçi TKP, böylece, millicilik kanalıyla toplamay umdukları parsayı bulacakları zemini kaybetmiş oldular.

Devrimci sosyalistler

Milliyetçilikten uzak, emeğin evrensel değerlerinden yana tutumu

nedeniyle, en tutarlı AB karşıtlığı politikası izleyen devrimci sosyalistlerin süreçten kazanımla çıktığını elbette söyleyemeyiz. Ancak bundan sonra mücadele kanallarının tıkandığı, AB'ye karşı mücadele etmenin anlamsızlaştığı da söylenemez.

Beğensek de beğenmesek de AB'nin Türkiye'nin önüne koyduğu Kopenhag Siyasal Kriterleri içinde yer alan kimi demokratikleşme adımları Türkiye'de yaşayan emekçi sınıflar lehine de gelişmelerdir. Bunların yerine getirilmesi ve daha da genişletilerek sınırsız düşünce, örgütlenme ve gösteri özgürlüğüne ulaşılması yönünde hükümet(ler)e baskı yapacak mücadele araç ve yöntemleri oluşturmak bugünün görevleri arasında daha yakıcı olarak ön plana çıkacaktır.

Demokratik haklarımızın genişlemesi mücadelesi sınıflar mücadelesinin ilk gündem maddelerinden biridir. Bugün bunun olanakları artmıştır.

Ancak bir diğer ve en az diğeri kadar önemli konu da AB'nin dayattığı Maastricht Ekonomik Kriterleri'dir. AB bir yandan, Türkiye'nin 'modern' dünyanın içinde yer alması için zorunlu olan bir takım siyasal kriterleri şart koşarken, öte yandan ve asıl olarak, emekçi sınıflar açısından çok ağır ekonomik kriterler öne sürmektedir. Bu ise milyonların hayatında şartların giderek zorlaşmasını getirecektir.

Bu şimdiden başlamıştır bile. Örneğin tarımı çökertme ve çokuluslu şirketlerin istekleri doğrultusunda bir tarım politikası uygulama konusunda hükümet oldukça başarılıdır. Türkiye'nin en verimli topraklarının bulunduğu, toprağın 1'e 60-70 ürün verdiği Çukurova bölgesinde, son iki yıldır tarım işçileri ve küçük çiftçiler zarar etmektedir. Çiftçilere topraklarını ekmeme karşılığında destekleme primleri dağıtmakta ve tek geçim kaynağı toprak olan geniş kesimlerin eli kolu bağlanmaktadır. Bunun sonucunda, önümüzdeki dönemde, şehirlerde yaşayan büyük çoğunluğun bazı ürünleri çok pahalıya almak zorunda kalacağı aşikar.

Öte yandan cumhuriyet tarihinin en kapsamlı özelleştirmelerini yapmış bir hükümetin bu kararlılığı sürdüreceği ve yine bunun sonucunda da bazı mal ve hizmetleri de artık daha pahalıya satın alacağımız ortadadır. Yani basitçe söylersek hayat şartları daha da ağırlaşacaktır.

Bu durum önümüze ikili bir görev koyuyor. Bir yandan demokratik hakların genişletilmesi mücadelesini verirken, öte yandan Maastricht Kriterleri'ne karşı tavizsiz bir mücadele vermeye devam etmemiz gerekiyor. Gelişen sürecin önümüze yeni mücadele alanları ve kanalları açacağından kuşkuumuz olmasın.

Cengiz ALĞAN

Avrupa sermayesi ile kucaklaşma

Ülkücü faşistler Ankara'da demokrasiye saldırdı

MHP Ankara'da 2 Ekim'de "Başkent Ankara" isimli bir miting düzenledi. Mitingde yaklaşık 50 bin kişi katıldı. Miting esas olarak hükümetin Avrupa Birliği görüşmelerine gitmesini bir protesto gösterisi biçiminde örgütlenmişti. Ama her faşist mitingde olduğu gibi, ülkücüler demokrasiyle ilgili ne kadar gelişme varsa hepsine birden kin kustular.

Devlet Bahçeli mitingde yaptığı konuşmada, son aylarda Türkiye'de demokrasinin sınırlarının bir nebze dahi olsa gelişmesi anlamına gelen her adıma ırkçı bir temelde saldırdı.

Faşist ve ırkçı inciler

Bahçeli, "Türkiye bugün, içeride ihanet, dışarıda husumet kuşatması altındadır" dedi. Durmadı devam etti. Sulu,

Kürtleri, Ermenileri, aydınları, sendikaları, sivil toplum kuruluşlarının tümünü hedef tahtasına oturttu.

Bahçeli şunları söyledi: "Bunlar, bazen bölücü terörün sözcülüğünü yaparak masa başında boy göstermektedir, bazen de tarihle yüzleşme perdesi ardında Ermeni emellerine hizmet vererek karşımıza çıkmaktadır. Bu bedhahlar, bazen sözde aydın, bazen yazarçizer, bazen sivil toplum örgütü, bazen de işadama maskesiyle kinlerini kusmaktadır. Bu çıkar ortaklığı ve şer cephesinin başında ise çürümüş siyasetin son temsilcisi AKP yöneticileri yer almaktadır."

Bahçeli'ye göre Türk halkı bölücü. Faşistlere göre, 1915 yılında katliama maruz kalmış Ermeniler "hain emellere" sahip. Bahçeli'ye göre, Kürt sorununu dile getiren, barış ve diyalog

ortamının sona ermesi için canını dişine takarak uğraşan aydınlar inisiyatifli bölücü ve Ermeni tezgâhının tetikçileri. Faşistlere göre, haklarını arayan demokratik kitle örgütleri, sınırsız düşünce, gösteri ve örgütlenme özgürlüğü mücadelesi verenler hain.

Kanla yazılan tarihinizi unutmayacağız

Parti hiyerarşisindeki yükselişleri işledikleri cinayetlerle doğru orantılı olanlar, büyük bir cesaret örneği göstererek Ermeni Konferansı'nı düzenleyenleri, öğretim görevlileri, yazar ve aydınları, "sözde aydın" olarak tanımlama yetkisine sahip olduğunu sanıyor.

Ankara MHP mitingi Türk milliyetçiliğinin gövde gösterisiydi.

Faşistlerin mitingi, tüm faşist propaganda da olduğu gibi şiddetli bir paranoyayla yüklüydü. Faşistler onurdan, bağımsızlıktan söz ederken, gerçekte, alttan alta, onurunu, kişiliğinin, demokrasiyi ayakta tutmaya çalışan emekçilere, sendikalara ve aydınlara göz dağı vermeye çalıştılar.

"Biz buradayız" dediler. "Ellerimizdeki kanla, ırkçılığımızla, gözü dönmüş Türk milliyetçiliğimizle, Ermeni düşmanlığımızla, Kürt düşmanlığımızla buradayız".

MHP Ankara mitingiyile aslında seçim startını vermiştir. AKP'yi yıpratmak için ise bulduğu tek yol, demokrasi düşmanlığı olmuştur.

MHP'nin başka bir yol bildiği zaten tarihinden bellidir. 1970'ler, 1980'ler, 1990'lar faşistlerin milliyetçi, çeteci eylemleriyle doludur. Susurluk, fali

meçhuller, devletin tetikçiliğini yapan Çatlılar, Kırıcılar, yüzlerce aydın, sendikacıyı, Kürdü, öğrenciyi ve solcuyu öldüren eylemleri MHP'nin kısa tarihidir. Son altı ayda yaşanan her linç olayının altından faşistler çıkıyor.

Şimdi sıra bizdedir. Şimdi sıra soldadır. Ağızlarından köpükler saçarak meydanları dolduranlara karşı meydanları doldurma sırası bizdedir.

Savaşa karşı, neo liberal politikalar karşı, anti kapitalist bir temelde, Türk milliyetçiliğine aman vermeden, halkların kardeşliğini savunarak, AKP'nin işçi düşmanı uygulamalarına karşı ama demokratik her adımı daha da geliştirmeyi, sınırsız bir demokrasi ve örgütlenme ve gösteri özgürlüğü kazanmayı hedefleyerek meydanları doldurma sırası bizdedir. Faşizme geçit vermeyelim.

BAŞYAZI

Türk milliyetçiliğine dikkat!

3 Ekim'de Avrupa Birliği ile müzakerelerin başlaması kim ne derse desin yeni bir dönemeçtir. Önümüzdeki dönemde işçi ve emekçi yığınların mücadelesinde AB ile ilişkilerin geldiği yeni aşama belirleyici olacaktır ve bu müzakereler sürdüğü dönem boyunca devam edecek. Yani en az 10-15 yıl.

Yeni dönemde karşımıza çıkacak iki önemli çatışma konusundan birisi ekonomik gelişmelerdir. Zaten IMF politikalarını harfiyen uygulayan AKP hükümeti 3 Ekim'den aldığı hızla çok daha güçlü bir biçimde saldıracaktır. AB'ye katılma süreci de Türkiye işçi ve emekçilerini yeni liberal politikalara daha da açık hale getirmektedir.

Bu noktada yoğun bir direniş gerekiyor. Karşılaşacağımız ikinci mücadele alanının ilk çatışmalarını zaten yaşıyoruz: Kürt sorunu, Ermeni sorunu ve Kıbrıs.

Açık ki AB Türkiye'nin Kıbrıs'ta ki konumunu kabul etmeyecek ve Kıbrıs Cumhuriyeti Türkiye tarafından eninde sonunda tanınacaktır.

Aynı şey Ermeni sorununda da geçerlidir. Bir konferans düzenlemesiyle Türkiye bu vebalden kurtulamaz. Katliam/soykırım resmen tanınmak zorundadır.

Son olarak ise Kürt sorununun demokratik çözümünü doğrultusunda ciddi adımlar atılmak zorundadır.

Bütün bu konularda sola, devrimci sola önemli görevler düşüyor.

Ama öte yandan hem sağ hem de sol milliyetçilik "vatan elden gidiyor" diye ayaklanacaktır. Bugüne kadar kimi örneklerini gördüğümüz milliyetçi hareketlilik artacaktır. Öyleyse solun, devrimci solun en önemli görevlerinden birisi de Türk milliyetçiliğine karşı araliksiz bir mücadele vermektir.

Avrupa'dan alınacak bir ders

Avrupa solu (sosyal demokratlar dahil) ve hatta Yeşillerin Avrupa Birliği içinde Türkiye'ye karşı gelişen ırkçı tutuma karşı verdikleri mücadele Türk solu için çok öğretici olmalıdır.

Avrupa solu ve Yeşiller bütün bu süreç içinde ırkçılığa karşı net bir tutum aldılar.

Hem solun hem de Yeşillerin Türkiye'deki demokrasiye karşı eleştirileri olduğu biliniyor. Bunu bugüne kadar çok sık ifade ettiler. Fakat bu son süreçte bütün oklarını sadece ve sadece kendi ülkelerindeki ırkçılığa ve islam düşmanlığına yönelttiler.

Kürt sorununda önce Kürtlerden talepler ileri sürerler, önce "Kürt etnik milliyetçiliği" diyenler umarız bu tutumdan biraz olsun etkilenirler.

Nedir bu 'yeni sol'?

Emek hareketinin yeniden güçlenmesi, mücadeleciler bir hale gelmesi, ülke politikalarında belirleyici güçlerden biri olması açık ki tüm sol için gelişme olasılıkları yaratacaktır. Marksist ya da değil, solun gelişmesi ancak böyle mümkündür

F. ALOĞLU

Yeni sol çokca tartışılan bir kavram haline geldi. Kimileri bu kavrama karşı ciddi bir endişe duyuyorlar. Kavramın marksizmin terk edilmesinin bir yöntemi olarak görenler var. Kimileri ise gerçekten de 'yeni sol' kavramını tam da bu amaçla kullanıyorlar.

Ne olursa olsun 'yeni sol' terimi giderek yaygınlaşıyor. *Sosyalist İşçi* gazetesi de uzun bir süredir yeni sol kavramını ısrarla kullanıyor.

Yeni hareket

Yeni sol kavramını tartışmak için öncelikle yeni hareketi kavramak gerekir. Seattle gösterisi ile birlikte ortaya çıkan yeni hareket büyük bir çeşitlilik gösteriyor. İçinde çeşitli eğilimlerde sosyalistler, anarşistler, çevreciler, feministler, sendikacı işçiler vs yer alıyor.

Bütün bu farklı eğilimler o güne kadar birlikte eylem yapmakta zorlanırken, Seattle ile birlikte eylem yapmanın ötesinde yanyana gelerek tartışıyorlar. Sosyal forumlar bütün bu farklı eğilimlerin başka bir dünya arayışlarını bir araya gelerek tartıştıkları platformlar durumunda.

Yakın zamana kadar birbirleriyle hiçbir ilişkileri olmayan hatta sık sık birbirlerine karşı düşmanca davranan çeşitli eğilimlerin yanyana gelerek tartışmaları ve eylem yapmaları bütününü yeni bir olgu. Çünkü Seattle ve onu izleyen süreçte hemen herkes asıl düşmanın ortak olduğunu kavramaya başladı. Antikapitalist hareketin şekillenmesi böyle oldu.

Antikapitalist hareketin ortaya çıktığı günlerde yaşanan iki önemli olgu daha var. Bunlardan birincisi 1995'de Fransa'da başlayan ve ardından yavaş yavaş gelişen işçi hareketi. Henüz bu hareketin antikapitalist hareket gibi bütün dünyayı saran bir yükselişinden söz etmek mümkün değil ama zaman zaman güçlü ve etkileyici çıkışlar yapı-

bilmekte.

Diğer taraftan ise artık 1980'ler ve 90'ların ilk yarısında olduğu gibi ortada güçlü bir "işçi sınıfının devrimci misyonu bitti", "işçi sınıfı geriliyor" tartışması yok. O yıllarda sendika hareketini bile sarmış olan bu düşünce bugün çok büyük ölçüde gerilemiş durumda.

İkinci önemli gelişme ise sosyal demokrasinin büyük kesimlerinin artık bütününü liberalizme kaymış olmasıdır. İktidarda yer alan birçok sosyal demokrat parti yeni liberal politikaların en sert uygulayıcıları haline gelirken emekçi yığınlar için büyük boşluk oluşturdular.

Kimi ülkelerde savaş karşıtı hareketten (İngiltere) ya da yeni liberal politikalara karşı sürdürülen direnişten (Almanya) ortaya çıkan sol partilerin kısa zamanda büyük seçim başarıları kazanmalarının nedeni de bu.

Nasıl bir sol?

Açık ki antikapitalist hareket içinde yer alanların çoğunluğu marksist değil. Hatta büyük çoğunluğunun marksist olmadıklarını söylemek mümkün. Ancak kendisine marksist diyenlerin önemli bir kesiminin de antikapitalist hareket içinde yer almadıkları da biliniyor. Hele Türkiye'de bu çok daha kesin bir gerçeklik.

Antikapitalist hareketin içinde marksistlerin bugünkü etkisi sınırlı ama hareketin bütününün karakteri ve eğilimleri marksistler için birlikte hareket edilebilecek büyük, çok büyük bir alan oluşturmaktadır. Antikapitalist hareket ve onun çeşitliliği olmasaydı açık ki marksistlerin önderliğinde inşa olan savaş karşıtı hareketin bütün dünyada ulaştığı devasa boyuttan bahsetmemiz mümkün olmazdı.

Yeni sol, herşeyden önce bu en geniş harekettir. Bu hareket içinde yer alan farklı unsurlardan farklı bir biçimde bugün aynı politik eğilimlere sahip olabilmekte ve birlikte hareket edebilmek-

tedirler. Sosyalistler dün oranla çok daha ciddi bir biçimde çevre sorunları için kampanya yaparken, çevreciler de savaşa karşı ya da sosyal adalet için de açılan kampanyalara katılmakta ve kapitalizme karşı mücadelede yer almaktadırlar. İşte yeni sol kabaca böyle ifade edilebilir.

Bazı eski marksistlere göre sorun sosyalistlerin yeniden şekillenmesidir. Yani sorun marksizmi farklı yorumlayanların aralarında tartışmaları ve anlaşmalarıdır. Oysa bu süreç çok uzun bir süredir yaşanmaya çalışılmaktadır ve hiçbir işe yaramadığı ortadadır.

Oysa, yeni haliyle solu bir araya getiren atılımların elde ettiği başarılar (Fransa, Almanya, Brezilya, İngiltere vs.) tartışmaya yer vermeyecek ölçüde büyük. Sol bu adımlar sayesinde yeniden emeğin temsilcisi haline gelmeye başlıyor.

Ne yapmalıyız?

Eğer emek hareketi ile marksistler arasında büyük bir açığı varsa bunu ortadan kaldırmanın yolu yeni solun sendika hareketini de kapsayan bir biçimde politik bir örgütlenme haline gelmesidir.

Emek hareketinin yeniden güçlenmesi, mücadeleciler bir hale gelmesi, ülke politikalarında belirleyici güçlerden biri olması açık ki tüm sol için gelişme olasılıkları yaratacaktır. Marksist ya da değil, solun gelişmesi ancak böyle mümkündür.

İşte biz, tam da bu nedenle var olan "köhnemiş" örgütlerin değil de esas olarak hareketin inşasının öne çıkarılmasının gerekliliğini bu nedenle güçlü bir biçimde savunuyoruz.

Devrimci marksist bir örgüt bu dönemde ancak hareketin yaygın ve güçlü inşası aşamasında kendisini de inşa edip geliştirebilir. Gerisi sadece sekterlik olacaktır ve bugün sekterliğin hiçbir ama hiçbir gelişme şansı yok!

Faşizm güçleniyor mu?

Televizyon yorumcularına, bazı köşe yazarlarına göre Türkiye bir iç savaşa gidiyor. İç savaşın bir tarafı olarak faşist MHP gösteriliyor.

Ülkücü faşistler tarafından Trabzon'da gerçekleştirilen iki ayrı linç girişimi, Adapazarı'nda basın açıklaması yapmak isteyen tutuklu ailelerine yönelik saldırı, Ankara Üniversitesi DTFC başta olmak üzere birçok üniversitede öğrencilere satırlı saldırılar ve Bozüyük'te DEHAP konvoyuna saldırı gibi birçok gelişme ne anlama geliyor? "Toplumsal muhalefetin sözcüsü" olarak kendini ilan eden MHP güç ve taraftar mı kazanıyor?

İç savaş senaryolarını yazanlara inanırsak bu sorulara "evet" yanıtını vermek gerek. Ancak sokaktaki insanı yıldırma ve faşistleri meşrulaştırmaya hizmet eden komplo teorileri gerçeklerin üstünü örtemez. Faşist hareket, güçlenmek bir yana, parçalanmış durumda ve yerlerde sürünüyor.

3 Kasım tokadını yediler. Daha üç yıl önce MHP hükümetteydi. 18 Nisan 1999 seçimlerinde yüzde 18,4 oy oranıyla büyük bir sıçrama gerçekleştirmişti. 28 Şubat darbesinin yarattığı milliyetçi rüzgardan yararlanan faşistler meclise büyük bir güçle girdiler. DSP ve ANAP'la kurduğu koalisyonunda belirleyici bir role sahip olan MHP, üç yıl hükümette kaldı.

Faşistler seçim kampanyası sırasında işsizliği yok edeceklerini, toplumsal refahı artıracaklarını, yolsuzluk ve rüşveti önleyeceklerini, IMF ve Dünya Bankası dayatmalarını reddedeceklerini ilan ettiler.

MHP, hükümetteki üç yıl

boyunca söylediklerinin tam tersini yaptı. MHP'li koalisyon acımasızca yeni-liberal politikaları yürürlüğe koydu. Telekom gibi büyük özelleştirmelerin önünü açtılar. IMF'nin kucacağına oturdular ve tarımla uğraşan 10 milyon insanı "tarım reformu" adı altında işsiz bıraktılar.

17 Ağustos depremi için Yunanistan ve Ermenistan'dan gelen yardım tekliflerini reddeden faşistler, deprem için toplanan bağışları talan etti. O günlerin esip kükreyen bakanı Koray Aydın hala deprem konutlarında yaptığı geniş çaplı yolsuzluk yüzünden yargılanıyor.

MHP'li koalisyon Türkiye tarihine en Amerikancı hükümet olarak geçti. IMF ve Dünya Bankası'nın her dediğini yaptılar. 1998-2000 yılları arası İncirlik'ten kalkan ABD uçakları hemen her gün Irak'ı vurdu.

Ancak milliyetçi rüzgar MHP'nin önderliğindeki yeni-liberal taarruzu ayakta tutmaya yetmedi. Önce Kasım 1999'da, ardından Şubat 2000'de patlak veren büyük ekonomik kriz onların planlarını bozdu.

Milyonlarca insan bir gecede fakirleşti. Binlerce insan işten çıkarıldı. IMF talimatları büyük çoğunluğun hayatını zehir ederken, banka sahiplerinin ve büyük şirketlerin kasaları doldu.

Artık sokakta milliyetçi nutuklar değil, öfke hakimdi. Türkiye tarihinin en büyük ve radikal esnaf eylemleri, kalabalık çiftçi gösterileri, sendikaların protesto ve uyarı eylemleri faşist MHP ve ortaklarına kapıyı çok geçmeden gösterdi. 3 Kasım 2002

seçimlerinde ortakları gibi ağır bir hezimete uğrayan MHP yüzde 8,5 oranıyla meclis dışına itildi.

Parçalandılar

Kitlesel öfke, tepki ve eylemler DSP-MHP-ANAP koalisyonuna son vermekle kalmadı. MHP'ye ağı bir darbe vurdu. Yakında tek başına iktidara geleceğini salyalar saçarak anlatan faşistler uğradıkları hezimet karşısında bölündüler.

Türk Führer'i Devlet Bahçeli, partisinde istenmeyen adam ilan edildi. MHP içindeki geleneksel hizipler parti yönetimine bayrak açarken, yeni hizipler onlara eklendi. Seçim yenilgisinin üzerinden iki yıl geçmesine rağmen, MHP'nin, birbiriyle anlaşamayan ve iktidara kavgası veren 6-7 hizipten oluştuğu biliniyor. BBP ve ATP gibi parti de bu tabloya eklendiğinde bugünkü faşist saldırganlığın nedeni kolayca anlaşılabilir.

Neden saldırıyorlar?

Faşizmin tarihi bize gösteriyor ki faşist hareket kitlesel tepki ve mücadelelerle geriler ve parçalanır. Kitlesel mücadele faşist kadroları ve örgütçüleri dağıtır, moralsiz kılar. Ancak faşist hareketler, kriz varoldukça yeniden toparlanmaya çalışacaklardır. Yukarıdan aşağı, askeri bir temelde örgütlenen faşist parti toparlanmak için saldırıya çıkarılır. Faşist propagandanın yöntemi terördür. Faşist parti saldırganlıkla, hedef aldığı kesimleri düşman göstererek, toplumu

yıldırma ister. Amaçları işsizleri, gençleri ve krizden bunalan orta sınıfları yanına çekmektir. Faşist parti kadrolarını saldıracak kazanır ve moralli kılar.*

MHP de bu süreci yaşamaktadır. Faşist hizipler arası rekabetin de belirlediği son saldırılar bu sürecin işaretleridir.

Faşistlere düşman gerek

Aklı başında herkes biliyor ki bugün seçim yapılsa MHP aynı hezimeti sergileyecektir. Bu durumun en çok farkında olanlar ise faşist kadrolardır.

Onlar güçlenmek için düşmana ihtiyaç duyar. Faşistlerin düşman listesinde ilk sırada Kürtler var. AKP karşısında Türk-İslam sentezinin yeşil sosuna bulanmış bir MHP'nin hiçbir şansı olmaz. Ülkücüler şimdi, Avrupa'daki benzerleri gibi açık bir ırkçı çizgi izliyor. İşsizlik ve başka kötülüklerin sorumlusu olarak Kürtleri gösteriyorlar.

MHP'nin Avrupa'daki nazi örgütlerine ne kadar benzediğinin bir başka örneği Avrupa Birliği karşıtı söylemi öne çıkartması. Kürt sorunu ve AB, hiç de şanslı olmadıkları iki konu.

Türkiye'de yaşayan insanları büyük çoğunluğu 15 yıllık kirliliğin yeniden başlamasını istemiyor. Aksine çoğunluk Türkiye'de, Irak'ta ve tüm dünyada barıştan yana. Aynı büyük çoğunluğun tek bir derdi: iş, iş güvenliği, demokrasi ve refah. Bu istekler AB üyeliğiyle özdeşleştiriliyor. Çoğunluk yüzünü bu nedenlerle AB'ye çevirmişken MHP'nin işi çok zor.

Bataklığı kurutalım

Faşist MHP içine düştüğü bataklıkta debelenirken, bizler "iç savaş" senaryolarıyla korku yaratmak isteyenlerin karşısına dikilmeliyiz. Bataklığı kurutmak için bundan iyi zaman olamaz.

Faşizmi yaratan kapitalizmdir. Neo-liberal saldırı işsizliği ve yoksulluğu artırdığı sürece faşist MHP örgütlenemez zemin bulacak.

Tarih bize gösteriyor ki faşist hareketin zayıf olduğu an, onun ezilmesi gereken andır. Fırsat varken, tarihin çöplüğüne gönderelim.

Volkan AKYILDIRIM

"Ermeni Konferansı":

Milliyetçilik bir gol daha yedi

Kamuoyunda yaygın bilinen adıyla "Ermeni Konferansı", altı ay gecikmeyle de olsa, nihayet gerçekleştirildi. Ve her önemlice siyasal gelişme gibi bu konferans da siyasal hareketler açısından bir turnusol kağıdı işlevi gördü.

Altı ay önce toplantı öncesinde, Adalet Bakanı Cemil Çiçek'in "arkadan hançerlenme" diskuru (siyasal bir söylem olarak, tarihte ilk defa Naziler tarafından kullanılmıştır) ve ülkücü faşist MHP'nin tehditleriyle tavana vuran milliyetçi dalganın etkisiyle ertelenmek zorunda kalan konferans, ikinci denemede de saçma sapan bir yargı kararıyla yasaklanmak istendi.

Ancak bizzat Cemil Çiçek'in önerdiği bir "ayak oyunuyla" asıl yapılacağı Boğaziçi Üniversitesi'nden alınan Bilgi Üniversitesi'nde toplandı. Böylece, öncelikle hükümetin milliyetçi-muhafazakar kanadını temsil eden Cemil Çiçek ve ekibi gol yemiş oldu.

İkinci golü ise, önceki ertelemelerde başrollerde oynayan Genelkurmay ve ülkücü faşist MHP yedi. Ülkücüler toplanıyorlar boyunca, abartılı büyüklükteki Türk bayraklarıyla dışarıda gösteriler yapıp katılımcılara yumurtalı ve domatesli saldırıda bulundular.

En komik duruma düşenler ise İşçi Partililer'di. Konferans salonunun dışından gösteri yapan faşistlerin yanında Türk bayrakları ve dövizlerle yer alan İşçi Partisi üyelerini Financial Times gazetesi "solcular da mahkeme kararını protesto ediyor" diye verdi. Eh, ne de olsa dövizlerin altında 'İşçi Partisi' imzası vardı ve bir 'işçi' partisinin doğal olarak yasakçı bir mahkeme kararını protesto etmesi beklenirdi. Ama anlaşılın, haberi yazan Financial Times muhabirinin bizim aklı evvel solcularımızın saatlerinin 1980 öncesinde durduğundan haberi yoktu.

Konferansın soykırımın tanınması yönünde bir çaba olmadığı zaten vurgulanıyordu, öyle de oldu. Soykırım ifadesini pek kullanan çıkmadı. Kimilerinin kafasında büyüttüğü gibi toplumda bir infial de yaratı-

madı. Konferans yapıldı, fikirler tartıştı, küçük de olsa bir adım atılmış oldu.

Cumhuriyet tarihinin en önemli tabularından birine bir darbe vurulmuş oldu.

Artık pek çok sorun daha rahat tartışmaya açılacaktır. Tarihin karanlık sayfalarından çıkardıkları korkuları büyütüp olmayan tehditler üreterek milliyetçi damarı sağlam tutmaya çalışan korku tacirlerinin eli biraz daha zayıfladı. Faşist hareketin ideologlarından Nihal Atsız'ın da oğluna yazdığı mektubunda neredeyse tüm dünyayı kapsayan "Türk düşmanları" kategorisinde ilk sıralara yerleştirdiği Ermeniler'le ilgili önyargı ve peşin hükümlerin kırılması artık daha kolay. 1910'lardan beri birbirine düşman edilmeye çalışılan halkların yeniden kaynaşması için atılmış bir başlangıç adımı sayılabilir.

Daha da önemlisi, sürekli paranoyak korkulardan beslenen bir milliyetçi damarın zihninde yaşatıldığı Türkiye halklarının düşünüş biçiminde değişiklik başlatılacak olumlu bir girişim. Bir süredir daha rahat tartışılan Kürt sorunu, Kıbrıs, Alevi sorunu gibi konularla birlikte ele alındığında, Ermeni sorununun da tartışmaya açılmış olması önemli bir gelişmenin işaretidir.

Artık toplum kendi geçmişleriyle yüzleşmeye ve kendisinden gizlenen tarihi gerçekler hakkında sorular sormaya daha açık hale gelmektedir. Bu süreç genişleyerek devam ettikçe, milyonlarca dar gelen demokrasi gömleği bollaşacak, tartışma ve fikir özgürlüğünün sınırları açılacak, halkların en büyük düşmanlarından milliyetçilik, o silahın sahibinin ellerinde patlayacaktır. Solun rolü ise, bugün liberallerin ve AKP yönetiminin soldan daha tutarlı savunmaya soyunduğu demokrasi değerlerinin asıl savunucusu olduğunu kanıtlamaktır. Faşistlerle kol kola 6-7 Eylül sergisi, "Ermeni Konferansı" basmak değil.

Zeynep BARIŞ

Faşistlere karşı ne yapabiliriz?

-Yeni-liberal saldırıya ve savaşa karşı mücadeleyi yükseltelim. Faşizm umutsuzluğun hareketidir. Sokakta karamsarlık ve umutsuzluk yerine, mücadele ve umut yer aldıkça onlar güçlenemez.

-Sınırsız düşünce, örgütlenme ve eylem özgürlüğünü savunalım. Demokrasi talepleri artıkça, demokratik haklar kazanıldıkça sesleri daha az çıkacaktır.

-İrkçi, ayrımcı ve faşist fikirlere karşı kampanyalar düzenleyelim. Böylesi fikirlerin meşruiyet kazanmasına izin vermeyelim.

-MHP'yi her türlü platformun dışına itelim. Faşizm demokrasinin başlıca düşmanıdır. Her türlü fikir için talep ettiğimiz demokratik haklar, onlar tarafından demokrasinin yok edilmesi için kullanılacaktır. Faşistlerle asla aynı platformu paylaşamayız.

-Faşist çeteler karşısında kararlı bir mücadele bulmadıkça yıldınlık yaratacağıdır. Anti-faşistler öncelikle her faşist saldırıya vakit geçirmeden net ve kararlı bir tavır göstermelidir.

Anti-faşist birlikler kuralım. Bu birlikleri çevremizde bulunan herkese açık tutalım. Faşizmin panzehiri kitlesel mücadeledir. Faşizmi teşhir etmeli, etrafımızdaki herkese neden mücadele ettiğimizi ve neden katılması gerektiğini iyi anlatmalıyız.

yaşadığınız yerde bulamıyorsanız sosyalist işçi'ye abone olun

Uluslararası antikapitalist hareketle, savaş karşıtlarıyla, ilişki kurmak istiyorsanız sosyalist işçi size mutlaka gerekli. Ayda 3 milyona abone olun, 2 haftada bir posta ile kapınıza gelsin.

İsim, soyad:

Adres:

e-mail:

Telefon:

24 Eylül'de yüzbinler işgale karşı sokaktaydı

Savaşa karşı kabaran öfke

Yaz aylarının başlarında Amerika'da üç binden fazla örgüt, savaş karşıtı kampanya, birey vs. bir araya gelip 24 Eylül'de bir kez daha 'Irak'ta İşgale Son - Birlikleri Hemen Eve Geri Getirin' talebi ile gösteri yapma çağrısı yaptılar. Bunun üzerine, 24 Eylül Cumartesi günü Amerika ve İngiltere başta olmak üzere, dünyanın bir çok ülkesinde (Yunanistan, Danimarka, Japonya, Avustralya, Türkiye, Kanada, İrlanda vs) çok çeşitli gruplardan, kampanyalardan gelen yüz binlerce insan bir kez daha sokaklara döküldü. Amerika'da etkinlikler üç gün boyunca devam etti. Ayrıca Amerika'da sadece Washington'da değil, başka bir çok şehirde gösteriler gerçekleşti, Los Angeles'taki gösteriye 50 bin kişi katıldı.

Türkiye'de Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu da Taksim Gezi Parkı'nda bir basın açıklaması düzenleyerek, hem Irak'taki direniş ile hem de dünyadaki, özellikle Amerika'daki savaş karşıtları ile dayanışma içinde olduğunu gösterdi. Büyük bir şans eseri aynı gün İstanbul'da Avrupa Sosyal Forumu Hazırlık toplantısının yapıyor olması, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden gelen savaş karşıtlarının da gösteriye katılmalarını, dünyadaki savaş karşıtı hareketin ruh halini, coşkusunu yaptıkları konuşmalarla yansıtmasını sağladı.

'Bağdat yanıyor, New Orleans batıyor, Halliburton kar ediyor'

24 Eylül'de gerçekleşen

eylemlerin başarılı olmasının iki nedeni var: Birincisi, savaş karşıtı hareket, hareketin gerilemeye başladığı, artık başka konuların ön planda olduğu gibi iddialara bir kez daha sokakta yanıt verdi. İngiltere'de, 24 Eylül'deki gösteriden hemen sonraki günlerde yapılan İşçi Partisi kongresi öncesinde Tony Blair savaşın kongrenin ana gündemi olmayacağından çok emindi. Ancak Londra'da sokağa çıkan yüzbinler hükümet ne kadar görmezden gelmeye çalışırsa çalışsın savaşın hala kendileri açısından ana gündem olduğunu gösterdiler. Amerika'da 24 Eylül'den sonra, eylemi örgütleyenlerin başında gelen United for Peace and Justice Coalition (Barış ve Adalet İçin Birlik Koalisyonu)'nun yayınladığı raporun başlığı 'Vietnam savaşından bu yana Amerika'da yapılan en büyük savaş karşıtı gösteri' idi.

İkincisi, hem İngiltere'de hem Amerika'da insanlar kendiliğinden bir şekilde Irak'ta devam eden işgal, Londra'da patlayan bombalar ve Katrina felaketinin Bush felaketine dönüşmesi arasındaki bağlantıyı kurmuş olmalarıydı. İngiltere'deki gösterinin sloganı 'Birlikleri Hemen Eve Geri Getirin - Sivil Haklarımızı Savunalım' idi, Amerikalı savaş karşıtı koalisyon United for Peace and Justice'in bildirisinde şöyle diyordu; "Katrina felaketi ulusal önceliklerimiz ne kadar yanlış olduğunu gösterdi. İnsanların hayatını kurtarmak için kullanılacak kaynaklar insanların hayatını elinden alan savaş

aktarıyor..." Türkiye'deki Bianet gibi bir bağımsız haber ağı olan The New Standard'ın (www.thew-standard.org) 24 Eylül eyleminde yaptığı röportajlar bunu çok iyi gösteriyor: "İlk başta Irak'taki savaşı desteklemiş olan Baltimore'dan Joan, bunun katıldığı ilk gösteri olduğunu söyledi. "Kasırga beni sınıra getirdi. Kendi ülkemizde yapacak yeterince işimiz varken neden Irak'tayız?" The New Standard'ın haberinin devamında şöyle diyor: "Yürüyüş boyunca, Ulusal Vergiye Direnenler Koordinasyon Komitesi'nin iki üyesi insanları, Amerika'nın savaş çılgınlığını durdurmaya çağırıyor. Dünya Bankası ve IMF'nin ekonomik politikalarına son vermesini talep eden Küresel Adalet İçin Harekete Geç grubu, 'Başka Bir Dünya İnşa Ediliyor' pankartı altında Dupont'dan yürüyüşe başladı ve daha sonra savaş karşıtı gösteri ile birleşti. Gösteriye katılanlar, Irak savaşı ve Irak'ın modernleştirilmesi ile fazlasıyla meşgul olan Dünya Bankası ve IMF'nin politikaları arasında bağlantı kurdular."

Savaş karşıtı hareket yeni bir döneme giriyor

24 Eylül gösterilerinden önce 13-23 Eylül tarihleri arasında Amerika'da bulunan ve bir çok şehirde Amerikalı sinema sanatçısı Jane Fonda ile birlikte konuşmalar yapan ve İngiltere'de Respect milletvekili olarak parlamentoda bulunan George Galloway şöyle diyor: "Şu anda Amerika önümüzde

yeni ufuklar açacak bir dönemden geçiyor. Bunu medyadan okuduğunuz haberlerden hissetmeniz ya da görmemiz mümkün değil. Bu, ancak burada olarak anlayabileceğiniz bir durum". Her ne kadar Galloway böyle söylese de, gösterilere, katılanların sayısı açısından değil de, dünyada ve kitleler üzerinde yarattığı politik etki açısından bakanlar da Amerika'ya gitmeden 24 Eylül gösterisine bakarak bunu görebilirler. Eyleme katılanların çeşitliliği, hayatında ilk kez bir eyleme katılmış olanların sayısındaki artış, göstericilerin Katrina felaketinden tutunda, kiracıların sorunları, emeklilik maaşlarının azaltılması, Dünya Bankası ve IMF politikaları ile Irak'taki savaş ve işgal arasında kurdukları bağ 24 Eylül'de yapılan yüz binlerce kişilik gösterilerin de 300 kişilik gösterilerin de aslında gösterdikleri rakamlardan çok daha fazlasına işaret ettiklerinin kanıtıdır.

Bu hareketin henüz çok kısa ama çeşitli dersler çıkarmamıza yetecek kadar da uzun olan üç yıllık geçmişini şöyle özetleyebiliriz: Bush'un Irak'a saldırı planı bir tehdit olmaktan çıkmaya başladığı günden itibaren bütün dünyada milyonlarca insan daha işgal başlamadan sokaklara döküldü. Bunun zirveye ulaştığı an 15 Şubat 2005'de dünyanın onlarca ülkesinde milyonlarca insanın işgale karşı sokaklara döküldüğü gösterilerdi. O günlerde herkes gerçekten bu savaşı durdurabileceğimize inanıyordu. 1 Mart 2003'de Ankara'da yapılan ve tezk-

erenin meclisten geçmesini engelleyen gösterinin adı 'Biz Bu Savaşı Durdurabiliriz!' idi. Fakat 19 Mart'ta Bush ve çetesi her şey, milyonlara rağmen Irak'ı işgal ettiler. Aslında o günden bu yana 'Biz bu savaşı durduramadık' düşüncesi hareket içinde çeşitli tartışmalara ve can sıkıntısına yol açtı. Gösterilerin işe yarayıp yaramadığı sorgulandı, hatta artık hareketin bittiği, geri çekilmeye başladığı iddia edildi. Gösterilere katılanların sayısındaki düşüş sık sık bunların kanıtı olarak gösterildi.

Bugün ise başta Amerika ve İngiltere olmak üzere savaş karşıtı hareket yeniden büyük yığınları sokağa dökebilecek, hatta Bush'un ebediyen kaybetmesini sağlayacak bir noktaya geldi. Bunun üç temel nedeni var:

Birincisi, Irak'ta en çok asker bulduran ve hükümetleri Irak işgalinin baş sorumluları olan İngiltere ve Amerika'da savaş karşıtı hareket yeniden canlandı. Üstelik her iki ülkedeki hareket içerisinde de asker aileleri şimdiye kadar hiç olmadığı kadar büyük ve önemli bir rol oynamaya başladılar. Amerika'da yaz ayları boyunca Bush'un Teksas'taki çiftliğinin önünde çadır kurarak yaz tatilini ona zehir eden Cindy Sheean asker ailelerinin verdiği mücadelede en büyük temsilcisi haline geldi.

İkincisi, Irak'taki direniş yaygınlaşarak devam ediyor. En üst düzey Amerikalı askeri yetkililer bile bugün Irak'taki durumun hiç parlak olmadığını, Amerika'nın bir an önce

askerlerini Irak'tan çekmenin yollarını araması gerektiğini açıkça söylüyor. Bush bu işgale ilk başladığında yanında 34 ülke varken bugün sadece 10 ülke kalmış durumda.

Üçüncüsü ise Ağustos ayında Newsweek Dergisi tarafından yapılan bir araştırmada Amerikan halkının yüzde 34'ünün Bush'u desteklediği ortaya çıktı ve bu Vietnam savaşı sırasında başkanlık yapmış olan Nixon'dan sonra bir Amerikan başkanının sahip olduğu en düşük destek (Nixon'unki yüzde 33'tü). Özellikle New Orleans felaketinden sonra bu oranın daha düştüğü çok açık, çünkü artık Amerikan halkı Bush'un neden dünyanın bir ucundaki Irak'a binlerce asker ve milyarlarca dolar akıttırken kendi ülkesindeki insanlara yardım edemediği sorusunu soruyor.

Tüm bunları bizi tek bir sonuca ulaştırıyor, o da Bush'un sonunun çok yakın olduğu. Zaten gelmiş olan bu sonu bir gerçekliğe dönüştürmenin yolu ise bu hareketi daha da büyütmeğe geçiyor.

Türkiye'deki savaş karşıtları olarak bizim üzerimize düşen görev ise Bush'a karşı verdikleri mücadelede Amerikalı savaş karşıtlarına destek olmak, Türkiye'de uzun süreli, kitlesel, zaten bu işgale karşı olan büyük yığınları sokağa çıkmaya ikna eden, bunun için de bu yığınların güvenini kazanmayı başarmış büyük kampanyalar inşa etmektir. İncirlik Kapatılın kampanyası bunun için önemli bir fırsattır.

Birleştirici olan savaş karşıtlığıdır

Çeşitli zamanlarda sık sık kullandığımız bazı verileri hatırlamakta fayda var. Bugün Amerikan ekonomisinin dünya ekonomisinden aldığı pay yüzde 20'ye düşmüş durumda. Ayakta kalmayı başarabilmesi için Amerika'nın kasasına her yıl dünyanın geri kalanından 3 milyar dolar girmesi gerekiyor. Yani Amerikan ekonomisi bugün hiç olmadığı kadar dışa bağımlı hale gelmiş durumda. Dolayısıyla Bush bir yandan askeri saldırganlığı ile dünyaya politik hegemonyasını zorla kabul ettirmeye çalışırken bir yandan da kendi çok uluslu şirketleri ve IMF, Dünya Bankası gibi kurumlar aracılığı ile dünya ekonomisi kendi çıkarlarına uygun olarak şekillendirmeye çalışıyor. Dolayısıyla Irak'ta devam eden işgal ve

tüm dünyada IMF ve Dünya Bankası gibi kurumlar aracılığı ile gerçekleştirilen neo-liberal uygulamalar, sosyal haklara yönelik saldırılar aslında bir madalyonun iki yüzüdür ve bu her iki yüzdeki ortak nokta Bush ve onun Yeni Amerikan Yüzyılı projesidir.

Amerika'da, Bush'un sosyal güvenlik alanındaki uygulamaları nedeniyle görevden ayrılması gerektiğini düşünenlerin oranı yüzde 51 iken, Irak işgali nedeniyle görevden ayrılması gerektiğini düşünenlerin oranı yüzde 64.

Aynı şekilde Türkiye'de de özelleştirmelere, işsizliğe vs. karşı verilen mücadele doğal olarak bu uygulamalardan ilk olarak etkilenen belirli kesimleri harekete geçirirken, savaşa ve işgale karşı olanların oranı yüzde 85.

Dolayısıyla savaş karşıtı hareketi inşa etmek, başka alanlarda da mücadele etmeye devam eden kitleleri bir araya getirmenin ve Amerika'nın hegemonya mücadelesini durdurmanın tek yoludur.

Hareket tartışıyor:

Savaş karşıtı hareket

23 Eylül Cuma günü Taxim Hill Oteli'nde Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu'nun düzenlediği 'Savaş Karşıtı Hareket ve Yeni Sol' başlıklı toplantıya, Avrupa'da kurulan yeni sol partilerin temsilcileri katıldı. Toplantıya gösterilen ilgi de çok büyüktü. 200'ü aşkın dinleyici son yıllardaki kitle hareketleri içinden hangi sol siyasi olasılıkların yeşerdiği tartışmasını büyük bir ilgiyle dinlediler. Toplantının moderatörlüğünü SODEV Genel Başkanı Aydın Cıngı yaptı. Toplantıya şu konuşmacılar katıldı: Christina Buchholz (Linkspartei - Almanya), Hakan Tahmaz (Türkiye), Doğan Tarkan (Türkiye), Alex Callinicos (Respect - İngiltere) ve Alman Yeşiller Partisi'nden Martin Böttler.

Toplantıda konuşmacılar kendi ülkelerindeki mücadele deneyimlerinden ve yeni sol partilerin kuruluş süreçlerinden ve yeni bir solun hangi zemine dayanarak inşa edileceğinden söz ettiler. Toplantıda "yeni sol" ya da "solun şekillenmesi" kavramlarını kullananlar olduğu gibi, "solun değil, sosyalistlerin yeniden yapılanması gerektiğini" anlatanlar da vardı. *Sosyalist İşçi*'nin geçen sayısında başlattığımız "Yeni sol" başlıklı tartışmaya, bu sayımızda, *Küresel BAK*'ın düzenlediği toplantıda yapılan konuşmaları özetleyerek devam ediyoruz. Bu konuşmaların yanı sıra, bu sayımızda, *ÖDP* Parti Meclisi üyesi Foti Benlisoy'un ve *BAK* Yürütme üyesi Nuri Ödemiş'in yazıları da 8. sayfamızda yer alıyor.

yok. Ancak bu yeni partilerin ortaya çıkabileceği ortamı yaratmak yani hareketi inşa etmek mümkün ve gerekli. George Galloway ve Lafontene gibi insanların ortaya çıkması çok önemli. Bu hareketin içinde olmak ve bu hareketi inşa etmek çok önemli.

Christina Buchholz

"Anti kapitalist aktivistlerin ve sendikacıların birliği"

Almanya'da son yapılan seçimlerde aslında hem neo-liberal politikalar, hem de ırkçılık mahkum edildi.

Yeşillerden ve sosyal demokrat partiden oluşan koalisyon yedi yıl önce seçilmişti. Ancak seçmenlerini hayal kırıklığına uğrattı. Bu hayal kırıklığını yaratan uygulamaları neo-liberal politikalar ve özelleştirme politikaları oldu. Bu politikalar yüzünden Almanya'da zengin ve yoksul arasındaki uçurum arttı.

Shröder: savaşçı ve neo liberal

Schröder Irak'taki savaşa karşı olmasının aragmen Bush'un Almanya'daki askeri üsleri kullanmasına izin verdi ve Afganistan'a asker gönderdi.

Bu politikaların üzerine bu koalisyonu oluşturan partiler hem oylarını hem de üyelerini kaybetti.

Son seçimlerde yüzde 34 oyu solcu bir kampanya yaparak kazandılar. Schröder seçim kampanyasının son dönemlerinde mitinglerde çok solcu konuşmalar yaptı, adaletten, barıştan söz etti. Dolayısıyla insanlar hala sosyal demokratları sağa karşı bir alternatif olarak görüyorlar.

Bu seçimlerde aslında sağcılar da başarısız oldular. Örneğin Türkiye'nin AB'ye üye olmasına karşı kampanya yaptılar ama bunda başarılı olamadılar.

Egemenlerin hayal kırıklığı

Linkspartei ise kısa süre içinde yüzde 8.7 oy alarak büyük bir başarı kazandı. Linkspartei aslında, önceden Doğu Almanya'da iktidarda olan PSD ile yaptığımız bir seçim ittifakıydı. Egemenler bu seçimlerde büyük bir hayal kırıklığına uğradılar. Ve bu seçimlerde ortaya çıkan sonuçlar büyük bir mücadele dalgasına yol açabilir.

Linkspartei'yi yaratan anti-kapitalist aktivistlerle hükümetin neo-liberal uygulamalarından rahatsız olan sendikacıların bir araya gelmesi oldu.

Almanya'da politik hava radikalce değişti

Şu anda Linkspartei'den milletvekili seçilmiş olan ve eskiden hükümette Maliye Bakanı olarak görev yapmış olan Lafontene, Schröder seçimleri ilan ettikten iki gün sonra sosyal demokrat partiden istifa etti ve birleşik bir partiden aday olabileceğini söyledi. Whalearnalternative bunun üzerine tek başına seçilmeye girmemeye ve PSD listesinden seçilmeye karar verdi. Amacımız parlamentoya büyük bir sol gücün girmesini sağlamaktı. Önceden parlamentoda iki üyemiz vardı ve şimdi 44 üyemiz var. Dolayısıyla bu Almanyadaki politik havayı değiştirecek.

1- Sosyal hareketlerin parçası olan bu parti sosyal kesintilere ve özelleştirmelere karşı mücadele edecek.

2- Direnişi genişletmek için parlamenter alternatiflere açık olmak çok önemli.

3- Ortak bir amaç belirleyerek soldaki bölünmüşlüğü aşmak çok önemli. Çünkü ırkçı hareketler de var. Gençlik örgütleri, 2000 sendikacı, anti-kapitalist aktivistler bizi destekliyorlar.

4- Fikirleri açık bir şekilde tartışmanın yolunu bulmalıyız.

İnsanlar başka bir toplum istiyor

Benim yaşadığım Berlin'de onlar SPD ile beraber çalışıyorlardı ve özelleştirme politikasını destekliyorlardı. Bunu tartışmaya devam ediyoruz.

Nasıl bir hükümete sahip olacağımızı bilmiyoruz. Ancak yeni saldırıların geleceğini biliyoruz. Eski hükümet Afganistan'a asker göndermeye karar vermişti. Bu devam edecek. Dolayısıyla önümüzdeki günlerde nasıl harekete geçeceğimize karar vereceğiz.

İnsanlar başka bir toplum istiyorlar.

Umuyoruz ki Yeşiller ve diğer sol da bu saldırılara karşı mücadele edecek ve yeni bir solu yaratacak.

Hakan Tahmaz

"Çoğulcu, demokratik ve sosyalist bir sol odak"

19 yüzyıl perspektifinden başka bir dünyayı yeniden inşa etmek mümkün değildir. Reel sosyalist rejimlerin çökmesi bunu gösterdi. Bu yeni sol:

- 1- Çoğulcu yapılara tahammül etmeli
- 2- Enternasyonalist olmalı
- 3- Daha demokratik olmalı
- 4- Pozitif ayrımcı olmalı
- 5- Emek egemen bir dünyayı ve kapitalizm yerine başka bir dünyayı amaçlayan bir sosyalizmi hedeflemeli

Yeni bir tartışma değil

Bu tartışma, Türkiye'de bugüne ait bir tartışma değil. Kuruçeşme'den bu yana devam ediyor. Bu tartışmalarda biz önemli kazanımlar elde ettik. Bu kazanımların üzerine basarak geleceği inşa edebiliriz. Sosyalizmin yeniden yapılanmasını uzun bir süreden beri tartışıyor ve bunun çözülmediğini tespit ediyorsak "bunun çözümü nedir?" sorusunu bir kez daha sormalıyız.

Küresel BAK tarzı kampanyaların sayısı artmalı

Türkiye'de değiştirici dönüştürücü toplumsal hareketlerin varlığından söz etmek mümkün değildir. Bu noktadaki en önemli deneyimimiz Küresel BAK'tır. Solun yeniden yapılanması Küresel BAK tarzı örgütlenmelerin değişik alanlarda ortaya çıkmasıyla mümkün olacak.

Hareket güçlenmeden sol güçlenemez

Bütün solun krizde olduğu dönemde, solun geleceği toplumsal hareketlerin geleceğine bağlıdır. Güçlü bir sendikal hareket, gençlik hareketi olmadığı sürece güçlü bir sol olamaz. Sol gündemin dışında kalır. Bence önümüzdeki görev, bu toplumsal hareketleri inşa etmektir.

Solun sektörlük virüsünden kurtulması gerekir. Küresel BAK'ta yaşadığımız bir süreç vardır. İnşa etmeye çalıştığımız bir hareket içinde herkes kendisini inşa etmeyi hareketi inşa etmenin önüne koyarsa demokratik bir hareket inşa etmek mümkün olmaz. Dolayısıyla solun yapması gereken hareketi inşa etmektir.

Sosyalistler sektörlük hastalığından kurtulmalı

Kısa süre önce Türkiye Sosyal Forumu hazırlık toplantısı yaptık. Eksiklikleri vardı ama önemli bir deneyimdi.

Bu tartışmaların içinden çıkan bir

Alex Callinicos

"Savaşa ve neo liberalizme karşı hareketin içinde..."

New York'ta yapılan son Birleşmiş Milletler toplantısı tam bir başarısızlıkla sonuçlandı. Hiçbir konuda karar veremediler ve adım atamadılar.

Örneğin, iklim değişikliği konusunda söz verdiklerini yapamıyorlar çünkü ABD izin vermiyor. Geçğimiz Temmuz ayında İskoçya'da yapılan son G8 toplantısında dünya liderleri yoksulluk ve diğer sorunlarla savaşacaklarına söz vermişlerdi. Son BM toplantısı dünya liderlerinin bu konuda hiçbir şey yapmayacaklarını gösterdi. İskoçya'da söz verdikleri her şeyden şimdiden vazgeçtiler.

Katrina kasırgasının ardından New Orleans'ın televizyondaki görüntüleri gerçekten çok önemli. Eğer iklim değişikliği böyle devam ederse bütün dünyanın geleceği New Orleans gibi olacak.

Bunu engellemek için dünyada varolan güç yapısını değiştirmek zorundayız. Bu güç yapısına egemen olan şirketleri ve hükümetleri durdurmak zorundayız.

ABD Irak'ta kaybediyor

İkinci nokta; ABD Irak savaşını kaybediyor. Irak direnişi yayılarak devam ediyor.

Emperyalizmin oynadığı en son kart her zaman böl ve yönet politikasıdır. Şöyle diyorlar: Irak'ta düzgün bir demokrasi yaratamıyoruz, öyleyse Irak'ı yok edelim. Bu gösteriyor ki, savaşa karşı mücadele etmeye devam etmek çok önemli. Yarın İngiltere'de, Amerika'da, dünyanın bir çok başka ülkesinde ve bildiğim kadarıyla İstanbul'da da gösteriler olacak.

Egemen sınıflar kaybediyor

Alman seçimleri çok önemli bir

deneyimdi, çünkü şunu gösterdi: Bütün egemen sınıflar kaybediyor. Bu seçimlerde aslında Almanya'da Schröder de Merkel de yenildi.

Fransada hayır oyu sırasında neo-liberalizm yenilmişti. Ve aslında Alman patronları aslında sadece Alman patronlarını değil, aynı zamanda İngiliz patronlarını da temsil ediyorlar. Fransızlar insanların hayır oyu verdiklerini çünkü Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olmasını istemediklerini söylediler. Ama bu doğru değildi, insanlar aslında neo-liberalizme hayır dediler. Aynı şeyi İngiltere'de de gördük. Çünkü klasik sosyal demokrat partiler geleneksel politikalarından vazgeçtiler ve neo-liberal politikalar uygulamaya başladılar.

Politik alternatif kitlesel hareketlerin üzerinde yükselir

Eğer kitlesel bir hareket inşa ederseniz yeni bir politik alternatif oluşmasını sağlayacak bir ortam yaratabilirsiniz. Biz, seçimlere girerek kitle hareketine sırtımızı dönmüş olmuyoruz. İngiltere'de Respect sadece parlamentoda olmayacak aynı zamanda hareketin içinde olacak.

Bence sol partiler için bir reçete

Hareket ve yeni sol

başka şey ÖDP'nin kuruluşuydu. Ama ÖDP bu ihtiyaca yanıt veremedi. Sekterizm virüsü sosyalist hareketin yeniden yapılanmasının önüne engel oldu.

Sosyalist hareketin yeniden yapılandırılmasında toplumdaki inandırıcılık sorununu aşmak çok önemlidir. Bugün toplum sola inanmıyor. Sol inandırıcı bir zeminde bir araya gelmelidir.

Sol inandırıcılığını yeniden kazanmalıdır

Bugün demokrasi savunuculuğu AKP'ye kaldı. Türkiye'de güçlü bir sol odak oluşturmak başka bir dünya isteyenler için bir zorunluluktur. Bu olanaklıdır. Küresel BAK benzeri ama Küresel BAK'tan daha geniş politik hareketleri inşa edebildiğimiz oranda, hayatımızı baştan aşağı değiştirmeyi kabul ederek bu solu inşa edebiliriz. Türkiye solu Manisadaki çiftçilerle, siyanürlü altına karşı mücadele eden köylülerle, parasız sağlık isteyenlerle buluşmanın yolunu bulabilirse yeni bir sol inşa edebilir ya da sosyalist hareketi yeniden yapılandırabilir. Bunun için de söz ayrıştırır eylem birleştirir ilkesini temel alarak sosyalist bir odak oluşturabiliriz.

Doğan Tarkan

Emekten yana, sınırsız özgürlüğü savunan ve Türk milliyetçiliğine karşı bir sol

Ben hem Hakan'dan daha umutluyum, hem de birliği sosyalistlerin değil solun birliği olarak algılıyorum. Geçtiğimiz 3 Kasım seçimlerinde biz bir fırsat kaçırdık. DSP-MHP-ANAP hükümeti sırasında hükümet çok yıpranmıştı ve elimize önemli bir fırsat geçmişti. Sol bu seçimlerde küçük bir ittifak kurdu ancak bu ittifak sosyal demokrasiyi dışladı ve Kürtlerle sosyalistlerin ittifakı haline geldi. Daha sonra yerel seçimlerde bunu gidermeye

çalıştık ama artık çok geçti.

Hareket Türkiye'de de var

Sorun sosyalistlerle sosyal demokratların her türlü örgütlenmesini bir araya getirmek değil. Bizim ittifaklarımız genellikle:

- 1- Seçim ittifakı oluyor. Son günlerde acele bir şekilde bir araya gelip ittifak yapmaya çalışıyoruz.
- 2- Seçimler bittikten sonra bu ittifak hiçbir şey yapmıyor.
- 3- Bu ittifak somut bir öneri geliştirmiyor. Solun ve Kürtlerin oylarının azalmış olması bunun göstergesidir.

Demek ki başka bir şey yapmak gerekiyor.

Türkiye'de bir hareket olup olmadığı tartışılıyor. Türkiye dünyadan bağımsız çok özgün özelliklere sahip değil. Tabii ki baskıcı bir rejim yaşamış olması, insanların eylemlerden korkuyor olması gibi etkenler var. Ancak bu hareketin Türkiye'de olmadığı anlamına gelmiyor.

Hareketi büyütmek, mücadeleleri birleştirmekten geçer

Örneğin bu ülkede insanların yüzde 85'i savaşa karşı. Ama en büyük gösteri, 1 Mart 2003'de yaptığımız 100 bin kişilik gösteriydi. Gösterideki rakamlara göre

bakarsanız başarısız diye görebilirsiniz. Ama ilk gösteri olan 1 Aralık eylemini düşünürseniz, onun ardından onlarca küçük, yerel eylem oldu ve hareket patladı.

Örneğin anti-kapitalist bir festival olan BARIŞAROCK'ı ve genetiğiyle oynanmış gıdalara karşı olanlardan nükleer silahlanmaya karşı olanlara kadar bir çok kampanyayı, özelleştirmeye karşı mücadele eden işçilerle birleştirebilirsek bu hareketi daha da büyütebiliriz.

Harekete geçebilecek yepyeni bir kuşak var

Sorun bütün bunları bir araya getirmektir. Böylece ortaya devasa güçler çıkabilir.

Dün sadece sosyalistlerin ilgi duyduğu alanlara ilgi duyan yeni bir kuşak var. Harekete geçirilmesi gereken bu kuşaktır.

Türkiyedeki hareketin eksikleri bence şunlardır:

Yeni ortaya çıkan kuşakla, işçi mücadelelerine katılan işçileri bir araya getiremedik. Ama bu gençlerin bu işçilerle yan yana gelmeyeceğini düşünürsek sadece umutsuzluğa kapılırız. Sadece solcular olarak yan yana kalırız.

Mesela bu yıl DİSK Barışarock'a büyük bir katkıda bulundu. Başka sendikalar da aynı adımı atarlarsa büyük bir başarı sağlarız. Bunu geliştirebildiğimiz ve siyasal bir forma dönüştürdüğümüz takdirde başarılı oluruz.

Yeni sol:

- 1- Emekten yana tutum almalı.
- 2- Neo-liberal politikalara karşı çok net tutum almalı.
- 3- Sınırsız bir düşünce, örgütlenme ve eylem özgürlüğü savunmalı.
- 4- Türk milliyetçiliğine karşı açık tutum almalı.
- 5- Özgürlükleri sınırsızca savunmalı, yani türbanlı kadınları da savunmalı.

AKP'ye güveniyorum!

Roni Margulies

Türk egemen sınıfına çok güveniyorum. Birincisi, Ermeni soykırımının kabul edilmesini sağlayacaklar. İkincisi, Kıbrıs sorununun şu veya bu şekilde çözülmesini sağlayacaklar. Üçüncüsü, Kürt sorununa barışçı bir çözüm getirilmesini sağlayacaklar. Bu üçüncüsü en zorlusu olduğu için, Kürtler açısından en sınırlı ve ancak kabul edilebilir bir çözüm olacak, ama olacak.

Aynı konularda AKP hükümetine de çok güveniyorum. Bu üç sorunun çözülmesi için gerekli bütün adımları atacaklar. Yavaşça atacaklar, her aşamada TUSİAD'ın desteğini sağlamca arkalarına aldıktan sonra atacaklar; atarken "vatan, millet" edebiyatını eksik etmeden, ulusal çıkarlardan söz ederek atacaklar, ama atacaklar.

Egemen sınıfa duyduğum güven, bu sınıfın demokrasiye, insan haklarına, azınlık haklarına ve uluslararası yasalara önem verdiğini düşünmemden kaynaklanmıyor. Hiçbirine zerre kadar önem vermiyorlar elbet. Ama kendi çıkarları bu sorunları çözmelerini gerektiriyor. Ve kendi çıkarlarını benden daha iyi bildiklerinden kuşum yok. Avrupa Birliği'ne girmek istiyorlar, bir. Dünya egemen sınıfı içinde saygın bir yer işgal etmek istiyorlar, iki. Kürdistan'a rahat rahat yatırım yapıp kâr etmek istiyorlar, üç. Kıbrıs'ta sadece kuzeyde değil, adanın her yanında top koşturup kârlarına kâr katmak istiyorlar, dört. Sorunlar çözüldüğünde kaybedecekleri hiçbir şey yok, kazanacakları çok şey var.

Hükümete güvenim de, kezâ, AKP'nin demokratlığına inanmamdan değil. Bu hükümet, seçildiği günden beri tüm icraatlarıyla büyük sermayenin hükümeti olduğunu kanıtladı. Allah'la, cinler ve perilerle, kendisine oy veren milyonlarca yoksulla hiçbir ilişkisi olmadığını birkaç on bin Cumhuriyet okuru ve birkaç yüz İşçi Partili dışında herkese kanıtladı. Artık silâhlı kuvvetler ve genel kurmay başkanı bile, milli istihbarat ve derin devlet bile buna ikna oldu. İkna olmadıkları yerde, hiç şaşmam, TUSİAD istişare kurulundan bir delegasyon gidip generallerin kulağını çekiyordur.

Kısacası, bu hükümet büyük sermayenin tüm ihtiyaçlarına şu ana kadar cevap verdi, bundan sonra da vermeye devam edecek. Sermayenin kârlılığının önündeki saçma sapan sorunları çözecek.

Marks'tan öğrendiğim kadarıyla, bir ülkede, sınıflar arasındaki güç dengesinin izin verdiği ölçüde, egemen sınıfın istedikleri olur. Türkiye de nihayet doğru dürüst bir ülke olmaya başladı; generallerin, mafya babalarının, hortumcuların, korucuların yönettiği bir ülke olmaktan çıkmaya, Koçlar'ın, Sabancılar'ın, TUSİAD'ın yönettiği bir ülke olmaya başladı. Ve ülkeyi bunların adına, bunların çıkarına AKP yönetiyor.

Bütün bunlar bizim için ne anlama gelir? Kürt, Ermeni, Kıbrıs ve demokrasi sorunlarıyla ilgili taleplerimizi alabilmesine dayatmak, hükümete baskı uygulamak, zaten yarı açık olan bu kapıları var gücümüzle, becerebildiğimiz kadar kitlesel olarak omuzlamak gerek. Bu konularda adım attığı sürece, hükümeti Emin Çölaşan'lara, Özdemir İnce'lere, Atilla İlhan'lara ve tüm diğer neandertal Kemalistlere, sözde "laik cephe"ye karşı korumak gerek.

Ama aynı zamanda, egemen sınıfın kârlılığının önündeki en önemli engelin saçma sapan sorunlar değil, işyerlerindeki mücadele olduğunu unutmamak gerek. Demokrasi yolunda adımlar atar ve geniş kitlelerin gözünde kredi kazanırken, AKP bir yandan neoliberal siyasetlerin uygulanması, özelleştirme, sendikasılaştırma alanlarında da egemen sınıfın taleplerinin doğrudan uygulayıcısı.

Süleyman Demirel kolaydı. Tayyip Erdoğan daha zor. Attığı olumlu adımları desteklemek ama aynı zamanda işyerlerinde şiddetle direnmek kıvraklığını göstermek bize kalmış.

Yeni sol tartışması

Yeni sol tartışmalarına bu sayı ÖDP'den Foti Benlisoy ve BAK'tan Nuri Ödemiş'in görüşleri ile devam ediyoruz. Ayrıca 3. sayfamızda yayınlanan F. Aloğlu'nun yazısını da bu tartışmanın bir parçası saymak mümkün.

"Sorun, sosyalist bir odak oluşturma meselesidir"

1950'lerin ikinci yarısından itibaren geçmiş dönemin olumsuzluklarından kendini ayırmaya çalışan çok sayıda "yeni sol" ortaya çıktı. Dolayısıyla günümüzde "yeni sol" dendiğinde neyin kastedildiği açıklanmak durumundadır.

Önemli olan sosyalist hareketin yeniden inşası

Bu anlamda sorunu sosyalist hareketin yeniden yapılanması ya da yeniden inşası olarak koymanın daha anlamlı olduğu kanısındayım. Yani mesele emekçilerin ve ezilenlerin sermayenin politik parti ve akımlarından ideolojik, politik ve örgütsel olarak bağımsızlığını esas alan bir sosyalist odak oluşturma meselesidir.

Ulusalçı değil enternasyonalist bir sol

90'lı yılların ortalarından itibaren dünyanın birçok bölgesinde açığa çıkan direnişler neoliberal hegemonyayı zayıflatarak siyasetin emekçilerin ihtiyaçları doğrultusunda biçimlendirilmesi için fırsat sağlamıştır. Bu fırsat değerlendirilip değerlendirilmeyeceği yerel politik aktörlerin tutumlarına bağlıdır. Küresel hareketin doğrultusu "şimdilik" kaydıyla yeterli bir kuramsal yol izidir. Daha ötesi yerel politik hareket devinmeye başladıktan sonra kendi ihtiyaçları uyarınca gündeme gelecek tartışmaların içerisinde oluşacaktır.

Dolayısıyla sosyalist hareketin yeniden inşasının politik eksenini şimdilik ancak genel ilkeler düzeyinde ifade edilebilir. Her şeyden önce yeniden inşa, anti-kapitalist

bir doğrultuda şekillenmelidir. Yani sol, ezilenlerin gündelik çıkarları için verilen mücadele ile kapitalizmi aşma tahayyülünü birleştiren bir çizgiye odaklanmalıdır. Kapitalizmin tadil edilmesine, ya da "daha iyi" yönetilmesine ilişkin yanılsamalar bir kenara bırakılmalıdır. Sol keza enternasyonalist temelde yeniden yapılanmalıdır. Sol, kapitalist küreselleşmenin yarattığı tahribatın karşısında "ulusal" çözümler önermemeli ve yerel, bölgesel ve uluslararası ölçekteki mücadelelerin bütünselliği anlayışı ile hareket etmelidir.

Özgüven eksikliği umutsuzluğu besliyor

Türkiye'de sosyalist hareketin yeniden yapılanmasının önündeki başlıca engel, aşağıdakilerin kendi çıkarları yönünde radikal bir toplumsal dönüşümün gerçekleşebileceğine olan inançlarının zayıflamış olmasıdır. Ezilenlerin özgüven eksikliği umutsuzluğu beslemekte, statükoyu yaşamın tek mümkün biçimi olarak kabul etme hakim olmaktadır. 12 Eylül'ün yarattığı malum tahribat bir yana, ezilenlerin kendi siyasal güç ve etkilerine olan güvensizliği, yoksulluğun katmerlenmesi ile birlikte daha da yıkıcı hale gelmektedir.

Sosyalist hareket aşağıdakiler kendi hayatlarını belirleme kudretini aşılabilirliği ölçüde özgüven bulacaktır. Dolayısıyla yapılması gereken tartışma süreçlerine bir yenisini ekleyip solun ideolojik, politik meseleleri üzerine tefekküre dalmak ve solun derdine deva olacak

yeni hakikatler keşfetmek değildir. Sol "küçük" insanların "küçük" meseleler etrafındaki mücadelelerinde yeni gerçekler ve fikirler inşa etmelidir. İnsanların gündelik yaşamlarında anlamlı değişiklikler yaratabilecekleri inancı ancak böyle pratikler içerisinde yer alarak pekiştirilebilir. Ezilenlerin somut çıkarlarının esas alındığı gündelik mücadelelerin yarattığı somut dönüşümler kitlelerin kendilerine olan güvenlerini artıracaktır. Yani insanları kurtaracak değil, onların kendilerini kurtarmaları için kendi bilinç ve inisiyatiflerini geliştirmelerini kışkırtacak toplumsal hareketler geliştirilmelidir.

Sansasyonel değil uzun soluklu mücadele

Solun yeni zamanların mücadele deneyimleri içerisinde yer almaya, amiyane tabirle pişmeye ihtiyacı var. Bugün solun kendini geçmişin kalıplarından kurtaramamış olmasının nedenlerinden biri solun son yirmi yıldır toplumsal çelişkilerin uç verdiği alanlara dair uzun soluklu, süreklilik arz eden yaklaşımlar üretmek yerine sansasyonel, kısa süreli, vurucu ama devami gelmeyen siyaset biçimlerini tercih etmesidir. Ezilenlerle doğrudan karşı karşıya gelen, onlarla birlikte kotarılan pratiklerin yerlerini giderek ezilenlerin gıyabında gerçekleştirilen pratiklere bırakması esas sorundur.

Sosyalist hareketin yeniden yapılanması, büyük siyasetin spot ışıklarından uzakta solun toplumsal olarak yeniden inşası ile mümkün olabilir ancak. Sol ancak toplumsal hareketler-

le birlikte mücadele içerisinde öğrenerek ve deneyerek yenilenebilir. Böylesi bir yenilenme de toplumsal hareketlerin uç verdiği mücadele alanlarına ilişkin uzun erimli biriktirmeye dayalı bir yönelimle mümkündür. Oysa Türkiye'de sol böylesi bir perspektifin hayli uzağında, kendi gücü ile orantısız bir "büyük siyaset" yapma hevesi içerisindedir. Oysa mesele, uzun erimli bir inşa perspektifine sahip olarak sosyalist hareketi emekçilerin mücadele ve direnişleri içerisinde sebatla yeniden inşa etme meselesidir.

Foti BENLİSOY

Yeni bir sol nasıl olmalı ve nasıl inşa edilebilir

Günümüz dünyasında sol her şeyden önce enternasyonal bir kapitalizm karşıtlığını sahiplendiği oranda sol olmayı hak edecek bir duruş sergileyebilir. Bugün artık her zamankinden daha bir güvenle söyleyebiliriz ki kapitalizmi ve kapitalizmin insanlığa getirdiği yıkımı aşma yeteneğinde bir hareket enternasyonal, günümüzün popüler deyimle küresel çapta inşa edilebilirse gerçekten vaat ettiklerini gerçekleştirme yeteneğine sahip bir hareket olarak yola çıkabilir. Kapitalizmi bütün kurum ve kurallarıyla aşacak, dayanışmacı özyönetimci, demokratik ve özgürlükçü

bir sol hareketin inşası açısından, ancak başlangıç noktası olarak alınabilir. Bundan daha ötesini kendi öz deneyimine yaslanan ve sürekliliği olan bir kitle hareketinin yaşadığı binlerce bağımsız veya birbiri ile ilintili deneyimden süzülüp gelen bir kavrayış ve böylesi bir kavrayışa yaslanan bir pratik içinde halledebiliriz.

Farklılıklarını zaaf değil güç olarak gören kitlese bir hareket

Bu nedenle başta savaş karşıtı hareket olmak üzere, sosyal forumlar etrafından şekillenen ve giderek dünya çapında bir deneyim ortaklığı haline gelen pratikleri yeni solun esas olarak inşa edilebileceği kanal olarak görmek hiç de abartılı bir yaklaşım sayılmamalıdır. Bu açıdan savaş karşıtı hareketin özel önemini vurgulamakta yarar var. Bu hareket uzun yıllardan sonra küresel muhalefetin 'kazanabiliriz' duygusu ile harekete geçmesini sağladı. Bindokuzüzdoksanlarda yaşanan ağır ve travmatik yenilgi ve sarsıntının ardından ikibinlerin başında ABD ve kapitalizmin küresel savaş düzeninin karşısında güçlü bir öz güvenle durabilecek ve önkilerden çok farklı, farklılıklarını hareketin zaafı değil de gücü olarak gören bir pratiğin yaratılmasını sağladı. Bütün kitlese hareketler gibi sahip olduğu olanaklar ve sınırlılıkların tam olarak farkında olmadan ve çoğu zaman el yordamı bir ilerleyişle yol alsada savaş karşıtı hareketin üzerinde yükseldiği zeminin yeni solun inşasına çok önemli bir katkı sunduğunu söyleyebiliriz.

Geçmişin devrimci eleştirisi yapılmalı

Yeni sol aynı zamanda bu güne kadar mevcut ve solda şu ya da bu biçimde varlığını sürdüren kavrayış ve pratiklerin de devrimci bir eleştirisi üzerine yükselilebilir. Bu ise bir bütün olarak kapitalizm karşıtı hareketin olduğu kadar, bu hareketin kendini ifade ettiği örgütsel ve siyasal yapıların da yenilenmesi ve yeniden inşası anlamına gelir. Sol kendini kapitalizm karşıtı bir eylem programına bağlı olarak ve ancak toplumsal pratik içinde yeniden inşa edebilir. Yeniden inşanın her şeyden önce çoğulcu olması, kendi içinde dikey ve hiyerarşik ilişkilerden çok yatay ve özyönetimci ilişkilere yer vermesi önemlidir. Yeni solun tek davası kapitalizmi mümkün bütün araçlarla yenmek olarak şekillenebilir. İnsantığın kapitalizmi gerçekten aşma yeteneğini göstereceği bir pratiğe dayalı yeni bir toplumsal hareket olmadan, bu hareketin başlangıç noktası çoğulculuk, demokrasi, özyönetim, her aşamasında bizatihi harekete katılanların öz deneyimlerine dayanma olmadan yeni bir sol duruştan söz edilemez. Böylesi bir sol duruş ise, monolitik ve dogmatik bir kavrayışı reddettiği gibi, sektör ve indirgemeci bir siyasal pratiği de reddeder.

Binlerce deneyimi kavramak zorundayız

Bütün bu söylenenler yeni

Avrupa Sosyal Forumu Hazırlık Toplantısı İstanbul'daydı

Erkin ERDOĞAN

Atina'da gerçekleşecek Avrupa Sosyal Forumu'nun (ASF) III. Hazırlık Toplantısı, 23-25 Eylül tarihlerinde İstanbul'da yapıldı. Forum toplantılarına, iki yüzü yurtdışından olmak üzere, yaklaşık dört yüz kişi katıldı. İTÜ Vakfı Maçka Sosyal Tesisleri'nde yapılan toplantılara Türkiye Sosyal Forumu (TSF) ev sahipliği yaptı. Türkiye Sosyal Forumu 6-9 Nisan 2006'da yapılacak olan ASF'ye bin kişilik bir katılım hedefliyor.

İstanbul toplantısı, özellikle ASF sürecinin doğuya doğru genişlemesi anlamında sembolik bir öneme sahipti. Toplantının katılımıyla ilgili teknik bilgiler, bu amaca önemli ölçüde ulaşıldığını gösteriyor.

Toplantıya yurtdışından:
- 197 yabancı delege katıldı.
- 34 farklı ülkeden katılımcılar vardı.

- 106 yabancı kuruluş temsil edildi.
Türkiye'den ise, 61 kurumdan 200 kadar katılımcı vardı.

İstanbul toplantısının temel amacı, bir önceki Prag Hazırlık Toplantısı'nda belirlenen 14 tematik alan üzerinden, sosyal forumun eksenlerini ve önceliklerini belirlemektir. Atina'da yapılacak sosyal forumda, program grubunun önerisiyle belirlenecek her bir eksen üzerine bir büyük

toplantı tertiplenecek. Bin, iki bin kişilik yerlerde yapılacak bu toplantılar aynı zamanda forumun kamuya açık yüzünü temsil ediyor. Bu nedenle büyük toplantılar sürecin bütünü tarafından örgütleniyor.

Program, grubunun yürüttüğü bu çalışmanın haricinde, İstanbul toplantısında, şebeke (network) toplantıları yapıldı. 12 başlık altında gerçekleşen bu şebeke toplantılarında Atina-ASF'ye dönük çalışmalar ele alındı.

Hazırlık toplantısının Cumartesi günü yapılan genel toplantısını TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğan ve KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul, yaptıkları birer konuşmayla açtılar.

İstanbul toplantısında yapılan tartışmalarda, eksenlerle ilgili bir anlaşmaya varılamadı. Bu konudaki tartışma Ocak ayında Viyana'da yapılacak bir sonraki hazırlık toplantısında sonuca bağlanacak.

ASF Atina'nın tematik alanları İstanbul toplantısında gözden geçirildi. Bu tartışmaların sonucunda 14 tematik alana 2 konu daha eklendi. Atina forumunun tematik alanları şöyle:

1. Savaş ve barış. Irak'ın ve Filistin'in işgali, Avrupa'nın militarizasyonu, üsler, Kosova, Asya-Latin Amerika ve Afrika'da emperyalizm, savaş karşıtı hareket.

2. Avrupa ve neo-liberal küreselleşme. DTÖ, uluslararası örgütler.

3. Avrupa'daki göçmenler.

4. Ayrımcılık, ırkçılık ve aşırı sağ.

5. Ortak mülkiyet-kamu hizmetleri olarak tanınan sosyal haklar.

6. Esnek çalışma, güvenliği olmayan işler, yoksulluk ve dışlanma.

7. Çalışma, verimlilik, işsizlik ve tam istihdam.

8. Çevre: İklim değişiklikleri, sürdürülebilir gelişme.

9. Avrupa'da hangi demokrasiye ve hangi temel haklara doğru: Vatandaşlık, federalizm, devletlerin, devletsiz ulusların, Avrupa kurumlarının yeri.

10. Avrupa'da politik ekonomi: Merkez bankası, para değişimi kriterleri.

11. Eğitim hakkı, kitle iletişimi ve kültür.

12. Kadın hareketleri.

13. Seattle'dan bugüne hareketin stratejisi.

14. Avrupa Birliği için hangi yol: Hangi Avrupa için mücadele ediyoruz?

15. Tarım

16. Avrupa'da güvenlik politikaları

Bir sonraki ASF hazırlık toplantısı 5-8 Ocak 2006 tarihinde Viyana'da yapılacak.

(Bu yazı TSF raporundan kısaltılarak alınmıştır.)

Sosyal Forumların politik bir odağı olmalı mı?

İstanbul toplantısında ve daha önceki hazırlık toplantılarında en çok tartışılan konulardan bir 'öncelikler' meselesi. Bazılarına göre, savaş konusu diğer konulara göre fazla öne çıkıyor. ASF'nin 16 tematik alanının olduğu gibi korunmasını bu çerçevede savunanlar var.

Oysa savaş karşıtı hareketin temsilcileri hiçbir zaman sadece savaş konusunu öne çıkmasını savunmadılar. Aksine, sosyal forumlar, savaş karşıtı hareketle, bir dizi başka hareketi yanyana getirdiği için, bir sinerji oluşturuyor.

Bununla beraber, önceki sosyal forumlarda görülen açık bir şey var ki, forumların en büyük, en katılımlı toplantıları savaşı ele alan toplantılar oluyor. Önceki forumların yapıldığı Floransa, Paris ve Londra'da onbinlerce, yüzbinlerce kişi, savaş karşıtı sloganlar etrafında yürüyüşlere katıldı. Bunun nedeni ABD'nin Irak müdahalesinin, bütün diğer konuların kilit noktasında durmasıdır.

Bugün savaşı engellemeden, ABD emperyalizminin ve onun hegemonyasında bulunan uluslararası kuruluşların başka alanlardaki saldırılarını geriletme mümkün değil. Tam da bu nedenle, bütün diğer konularda kampanya yapan aktivistler ve yeni aktivist kuşakları, kısa sürede savaşa karşı bir araya gelip büyük koalisyonlar oluşturduklar, büyük gösteriler düzenlediler.

Atina'da yapılacak forumun da büyük ve kitlesel olmasını istiyorsak bu durumu göz önüne almalıyız. Savaşı onaltı konudan biri değil de, forumun politik odağı yapabilirsek, bu büyük aktivist kuşağıyla Atina'da buluşmak mümkün olacak.

Hazırlık toplantıları ne işe yarar?

Avrupa Sosyal Forumu yıl içinde yapılan beş büyük hazırlık toplantısıyla örgütleniyor. Bu hazırlık toplantılarında ASF'nin programıyla ve diğer detaylarıyla ilgili ayrıntılı denebilecek çalışmalar yapılıyor.

Hazırlık toplantılarına Avrupanın hemen her bölgesinden ve hemen her siyasi akımdan yüzlerce sosyal hareket katılıyor.

Sosyal forumlarda konsensüs ilkesiyle hareket ediliyor. Bu tip geniş süreçlerde mutabakatla işleri sürdürmekten başka yol bulmak çok zor.

Ancak bu yönteminin avantajları olduğu gibi dezavantajları da var. Konsensüs ilkesi nedeniyle neredeyse hiçbir karar büyük toplantılarda alınamıyor. Genel toplantılarda yapılan konuşmaların ardından, çözülemeyen sorun her zaman 'küçük' bir gruba havale ediliyor ve bu grup toplanarak gerçek kararı alıyor. Bu küçük grup içerisinde, genellikle büyük sendikaların ve siyasi hareketlerin temsilcileri bulunuyor.

Dolayısıyla sosyal forumların hazırlık toplantıları genellikle hassas dengelerin, inceliklerin gözetildiği yerler.

Forumun kendisiyle bu süreç arasında bir ayırım yapmak gerekir. Forum, aktivistlerin oluşturduğu büyük buluşma mekanları. Hazırlık aşaması ise sınırlı sayıda aktivistin katıldığı, daha çok 'uzman'ların rol oynadığı süreçler.

Haydi Atina'ya

4. Avrupa Sosyal Forumu 6-9 Nisan 2006 tarihlerinde Atina'da yapılacak. Sosyal foruma Avrupa'nın birçok bölgesinden onbinlerce aktivistin katılımı bekleniyor.

Forumun bu kez Türkiye'ye yakın bir yerde yapılması bizler için önemli bir fırsat. Atina'ya nispeten büyük sayılarda katılabiliriz.

Atina'ya gidiş için Türkiye Sosyal Forumu bir

kampanya başlattı. Atina'ya bin kişilik bir katılım hedefleniyor.

Sosyal forumun programına ilişkin de TSF bir çalışma yapacak. Türkiye'deki mücadele deneyimlerini Atina'ya taşımak için çok sayıda seminer başvurusu yapılacak.

ASF-Atina'ya katılmak için TSF bürosuyla irtibata geçebilirsiniz.

TSF Ofis: 0212 2433715
Web: www.sosyalforum.org

Biz 6 milyarız, biz kazanabiliriz!

İçinde bulunduğumuz aylarda uluslararası bir kampanyanın başlangıcına tanık oluyoruz. Bu kampanyanın örgütçülerinden Jonathan Nealle İstanbul'da Karakedi'de konuştuğu toplantıda kampanyanın amaçlarını anlattı.

Sizin Türkiye'de, bizim İngiltere'deki kadar büyük bir harekete sahip olduğunuzu görmek beni çok memnun ediyor. Çünkü önümüzde çok büyük ve tarihsel bir görev var.

New Orleans'ta neler olduğuna bakarsanız, dünyanın geleceğini görebilirsiniz.

Küresel ısınmanın sonuçları sadece doğal afetler şeklinde gelmeyecek. Bu sonuçlar, şu anda içinde yaşadığımız insan toplumlarında kendini gösterecek. New Orleans'ta ölüme terk edilen binlerce insana baktığınız zaman, Amerikan toplumunun ırkçılığını görüyorsunuz. Ayrıca, yoksulların geride bırakıldığını görüyorsunuz. Otuz altı saat sonra Texas eyaletindeki Houston'a ulaşacak olan, Katrina'dan daha güçlü bir tayfun geliyor şimdi. Houston Belediye Başkanı, bugün, kentte yaşayan herkesin kenti terk etmesini istedi. Ama yine, New Orleans'ta olduğu gibi, Houston'da da yoksullar için otobüs olmayacak.

Yıllardır, bütün ülkelerin hükümetleri bize kamu işletmelerinin kötü özel sektörün ise iyi olduğunu anlatıyor. Katrina New Orleans'a yaklaşıırken, özel otobüs şirketleri, bütün otobüslerini New Orleans'ın dışına götürdü. Otobüsler zarar görmesin diye yoksul insanları ölümlerle baş başa bıraktı. Geride kalanlar ise ABD ordusu ve polislerinin geldiğini gördüler. CNN'de, polis ve ordunun ellerinde tüfeklerle New Orleans'a girdiğini hepimiz gördük. Hatta tanklarla girdiler ve insanlara ateş etmeye hazırıldılar.

Çaresiz kaldıklarında kendi insanlarına bunları yapıyorlarsa, artık Irak'ta neler yaptıklarını düşünün. Ama kendi ülkelerimiz hakkında kendimize yalan söylemeye- lim. Bush yönetimindeki ABD özellikle vahşi ve geri bir ülke. Ama İngiltere'de de Türkiye'de de böylesi bir felaket çok benzer sonuçlara yol açardı. Depremi hepimiz hatırlıyorsunuz.

Şu anda küresel ısınma yüz binlerce göçmen yaratıyor, Afrika'da milyonlarca göçmen yaratıyor. Bu afetler iyice kötüleştiğinde Bangladeş, Nil deltası, Hollanda seller altında kaldığında, bunlar on milyonlarca göçmen yaratacak. Bu dünyada göçmenler, sınırlar ve ellerinde makineli tüfeklerle bekleyen sınır bekçilerine yol açıyor. Ve bu gerçekleştiğinde yeni göçmenler hakkında yeni ırkçılıklar

ortaya çıkacak.

Ama seller ve fırtınalardan daha önemlisi açlık olacak. Küresel ısınma gıda stoklarını azaltacak, tarımı etkileyecek. Şu anda bunun gerçekleştiği en önemli yerlerden birisi Himalaya Dağları. Himalaya'da buzullar eriyor. Birçok nehre sular bu buzullardan geliyor. Bu durum Hindistan'da gerçekleşmeye başladı. Sahra Altı Afrika'da da aynı olay gerçekleşiyor. Eğer bütün gıda maddelerinin paylaşıldığı bir dünyada yaşasaydık sorun olmayabilirdi.

Oysa öyle bir dünyada yaşıyoruz ki gıda az olduğu zaman bir takım insanlar parayı basıp gıda alırken büyük bir çoğunluk aç kalıyor. Bu nedenle küresel ısınma aynı zamanda savaş anlamına geliyor. Küresel ısınma geriye kalmış olan topraklar için rekabet eden insanlar arasında savaş anlamına gelecek.

Bütün bunlar birlikte gerçekleşen ve birbirini besleyen unsurlar. Açlık, savaş, göçmenler, hastalıklar, bütün bunlar birlikte geliyor.

Ama bunlar gerçekleşmek zorunda değil. Şimdi ne yapmamız gerektiğini biliyoruz. Biliyoruz ki sera etkisi yaratan gazların en önemlisi karbon. Karbon aynı zamanda bir kere havaya verildiği zaman temizlenmesi en zor olan gaz. Karbonun temizlenmesi 100 yıl sürüyor. Bu nedenle mevcut karbon oranı çok hızla yükseliyor.

Bir sorun daha var: Bilim adamlarının şanssız süprizler adını verdikleri bir olasılık daha var. Buna ani iklim değişikliği de denilebilir. Jeolojinin tarihinden, bu ani iklim değişikliklerini bilebiliyoruz. Geçmiş yüz milyonlarca yıl içinde iklim değişikliği olan yerlerde bu süreç yavaş başlıyor sonra aniden hızlanıyor.

En son yaşanmış iklim değişikliği 10660 yıl önce gerçekleşti. O iklim değişikliğinin yarından fazlası üç yıl içinde gerçekleşti. O yarının yarısından fazlası da bir yıl içinde gerçekleşmiş. Bu geri besleme mekanizmalarının nasıl işlediğini bilmiyoruz ama böyle bir şey olduğunu biliyoruz. Bu gelişmenin elli yıl sonra mı, 20 yıl sonra mı, yoksa haftaya mı olacağını da bilemiyoruz.

Ama, havaya karbon vermeye son verebiliriz. Bilim insanları şu konuda hemfikir. Karbon miktarını %70-%80 oranında düşürmemiz gerekiyor. Ama dünyanın nüfusu artıyor. Hindistan, Çin ve başka ülkeler sanayileşiyorlar. Dolayısıyla sanayileşmiş ülkelerde karbon miktarını %90 veya daha fazla oranda düşürmemiz gerekecek.

Bu mümkün ama önce şunu söyleyeyim: Ben İngiltere'deki iklim değişikliği kampanyası adına konuşuyorum.

Bizim kampanyamız çok çeşitli insanları bir araya getiren çok geniş bir ittifak. Bazılarımız çözümün kişisel olarak nasıl yaşadığımızı değiştirmekten geçtiğini savunuyor.

Bazılarımız Tony Blair ve Bush'un düşüncelerini değiştirmemiz gerektiğini savunuyor. Bazılarımız çok radikal çevreci. Bazılarımız da bütün dünyayı değiştirmek istiyor. Dolayısıyla ben kendi görüşlerimi anlatacağım, tüm kampanya adına konuşmam.

Şuna inanıyorum: havaya karbon salmayı engelleyecek teknolojiye bugün sahibiz. Yapmamız gereken bir çok şey var. Greenpeace, "dünyada yeterince rüzgâr var, gerekli olanın dört kat fazlası enerji üretmek mümkün" diyor. Ama aynı zamanda güneş enerjisine de ihtiyacımız var. Dalgalarla enerji ihtiyacımız olacak. Alternatif enerjiye gelince Bush, "hayır yapamayız, maliyeti çok yüksek olur" diyor.

Alternatif enerji gerçekten de daha yüksek maliyetli. En ucuz mal olacak rüzgâr da bile, enerjinin %20'sini rüzgardan elde edersen maliyeti daha yüksek olmuyor ama enerjinin yüzde 50'sini rüzgardan elde edersen maliyeti daha yüksek oluyor.

Burada soru şu: maliyeti yüksek demek ne demek? Şu anlama geliyor: önce istihdam, yani işi yapmak için gerçek insanlara gerçek para ödemek gerek. Yani çok yüksek miktarda devlet harcaması demek. Ama bu da sorun değil çünkü dünyada gerçekten de işsiz olan çok sayıda insan var.

Dünya şu anda silahlanma için 1.3 trilyon dolar harcıyor. Ben bu hafta Irak'ta bir İngiliz

askeri olsaydım, Irak'ta olmak yerine bir rüzgâr santrali inşa ediyor olmayı tercih ederdim. Ayrıca hükümetlerin yapacağı düzenlemelere ihtiyacımız olacak. Amerika'da Detroit'te, otomotiv sektörü, yakıt kullanma etkinliğini son 20 yılda iki kat artırdı. Bu avantajı nasıl kullandılar? 4x4, büyük jipleri inşa ettiler.

Hükümetler, yasal düzenlemelerle otomotiv sektörüne şunu söyleyebilir: birincisi, tüm otomobilleri, iyi ve etkin kullanımlı yapacaksınız, sonra o otomobilleri yarı ağırlığa indireceksiniz, sonra saatte 80 km'den hızlı gidemeyecek şekilde imal edeceksiniz. Bunu yapmak şu an kullanılan yakıtın 8 katı kadar yakıt tasarrufu yapılmış olur.

Sonra, İstanbul'da otomobil olmayacak. Bu yapıldığı zaman İstanbul'un merkezi çok güzel bir şehir haline gelecek. Dünyada hemen hemen hiç uçak kalmayacak. Bunların yerine Londra'dan Yeni Delhi'ye 48 saatte gidecek hızlı trenler yapılabilir.

Sanayileşmiş ülkelere havaya salınan karbonun önemli miktarı, ofislerden, evlerden kaynaklanıyor. Hükümet, bütün binalara filtre takarak bu karbon salınımını yarı yarıya azaltabilir. Bu aynı zamanda tüm dünyada on milyonlarca inşaat işçisinin istihdam edilmesi anlamına gelir.

Teknolojik açıdan yapılabilecek olan daha çok şey var ve bu adımların hepsini atmak, bugün olanaklı. Ama ayrıntılara bakınca siyasi sorunun ne olduğunu görüyoruz. Şu anki Amerikan hükümeti. Bu hükümet, adeta bir uluslararası petrol şirketi gibi. Cheeney, Rumsfeld, Rice ve Bush. Dünyadaki en büyük

altı özel sektör şirketine bakın. Chrysler Deimler, General Motors, Ford, Exxon Mobile, Shell ve Wall Mart. Bütün bunların hepsinden daha büyük olan bir tane kamu şirketi var. Saudaramco. Kapitalistler güneş enerjisinden ve rüzgâr enerjisinden para kazanabilirler. Rüzgâr enerjisinde şu anda dünyada lider olan ülke ABD değil Danimarka.

Demiryollarında lider ülke Japonya. Japonya aynı zamanda otomobillerde etkin yakıt kullanımında da dünyada lider. Ucuz güneş enerjisinde lider ülke ise Çin. Dolayısıyla gezegen adına kazanabileceklerimizi kazanmak istediğimizde böylesi bir güçle karşılaşacağız.

Bir sorun daha var: havayı kurtarmak için muazzam bir kamu yatırımı programı oluşturursak, herkes, "evet, çok iyi" diyecek. Sonra da diyecekler ki, "aynı şeyi niçin insanların bütün ihtiyaçları için yapmıyoruz". Hastaneleri, okulları, neden aynı yöntemle ele almıyoruz. 25-30 yıldır bütün dünya hükümetlerinin bize anlattığı özel olan her şey iyidir anlayışı bu uygulamalar karşısında kırılır.

Onların tarafında otomobil şirketleri, petrol şirketleri ve kömür şirketleri var. Enerji şirketleri, ABD hükümeti ve Bush var. Bizden yana ise sadece bir şey var: 6 milyar insan. Dolayısıyla bizden yana olan şeyi, harekete geçirebil-

memiz, seferber edebilmemiz gerekiyor. Bu, korkutucu, çok büyük bir iş gibi görünüyor. Ama bizden yana olan başka şeyler de var.

Birincisi, herkes sorunu biliyor.

İkincisi, dünyanın her yanında insanlar küresel ısınmanın gerçekleşmekte olduğunu görüyorlar.

Alaska'da şu anda evler yıkılıyor, çünkü alttaki buz tabakası eriyor.

New Orleans'ı ise bütün dünya biliyor.

Ayrıca tepedekiler, zenginler ve yöneticiler de aralarında bölünmüş durumdadır. Biliminsanları çok iyi bir iş yaptılar. Biliminsanları birlikte örgütlediler. İklim biliminsanları 15 yıldır bu işi yapıyorlar. Bunu yapmalarının nedeni gördükleri şeyin ne kadar tehlikeli olduğunu bilmeleri. Şimdi tüm çevre örgütleri bilim insanlarının ürettiği bilgileri herkese yaymaya başladılar. Artık hepimiz biliyoruz. Zenginler de biliyor. Yalan söylese de George Bush da biliyor.

Dolayısıyla tüm hükümetler, bir şey yapmaları gerektiğini biliyor. Kyoto bu nedenle ortaya çıktı. Uluslararası bir anlaşma var ve hükümetler gerçekten bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Ama yapmaları gereken çok fazla. GM gibi şirketlerin feragat etmeleri gereken şeyler çok fazla. Bill Clinton Kyoto anlaşması görüşmelerine katıldı sonra anlaşmayı imzalamayı reddetti. Japonya'nın Fransa'nın Rusya'nın hükümetleri imzalandılar. Ama, bilgisayar sektörünün Billy Gates'i, yeni bir zengin türü olarak ortaya çıkartması gibi, farklı zenginler ortaya çıkar. Bu yeni teknolojilerin başını çekenler de yeni ve farklı ülkeler olur.

Rüzgâr enerjisinde şu anda dünyada lider olan ülke ABD değil Danimarka. Demiryollarında lider ülke Japonya. Japonya aynı zamanda otomobillerde etkin yakıt kullanımında da dünyada lider. Ucuz güneş enerjisinde lider ülke ise Çin. Dolayısıyla gezegen adına kazanabileceklerimizi kazanmak istediğimizde böylesi bir güçle karşılaşacağız.

Bir sorun daha var: havayı kurtarmak için muazzam bir kamu yatırımı programı oluşturursak, herkes, "evet, çok iyi" diyecek. Sonra da diyecekler ki, "aynı şeyi niçin insanların bütün ihtiyaçları için yapmıyoruz". Hastaneleri, okulları, neden aynı yöntemle ele almıyoruz. 25-30 yıldır bütün dünya hükümetlerinin bize anlattığı özel olan her şey iyidir anlayışı bu uygulamalar karşısında kırılır.

Onların tarafında otomobil şirketleri, petrol şirketleri ve kömür şirketleri var. Enerji şirketleri, ABD hükümeti ve Bush var. Bizden yana ise sadece bir şey var: 6 milyar insan. Dolayısıyla bizden yana olan şeyi, harekete geçirebil-

Bilim insanlarının yaptıkları, çevrecilerin yaptıkları harika olsa da çevre örgütlerinin bugün yeni bir vurgu yaptıklarını görmeliyiz. Çevre örgütleri, "bugüne kadar, hükümetlere rica ettik, anlatık hatta yalvardık, ama bundan sonra zorlamamız gerek" diyorlar.

İstanbul'da bu akşam böylesine bir toplantının olması tesadüf değil. Üç ay önce aynen böyle bir toplantıyı New York'ta da gerçekleştirdik. İki akşam önce İngiltere'de bula benzer bir toplantı yaptık.

Seferber olabilirsek, biz 6 milyarız, biz kazanırız.

Foto: Ali ÖZ

24 Eylül'de sokaktaydık

Dünyanın birçok kentinde yapılan gösterilerin yanı sıra İstanbul'da da savaş karşıtları sokaktaydı.

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu'nun düzenlediği basın açıklamasına Maçka'da İTÜ sosyal tesislerinde toplanan Avrupa Sosyal Forumu Hazırlık toplantısının ara vermesi üzerine 100 kadar aktivist sloganlar atarak Taksim Gezi Parkına kadar yürüyerek katıldılar.

Yol boyu kendilerine katılanlarla çoğalan yürüyüşçüleri Taksim'de de bekleyenler vardı.

Mehmet Ali Alabora ile Görkem Yeltan'ın okuduğu basın açıklamasından önce ASF toplantısına katılan İngiltere'den Alex Callinicos, Yunanistan'dan Panos Garganas, Kıbrıs'tan Dinos Ayiomamitis, Polonya'dan Ellisiv Ronglien ve Almanya'dan da Christine Buchols Amerika ve İngiltere'nin Irak'ı işgalini kınayan konuşmalar yaptılar.

Avrupalı savaş karşıtları toplandı

Atina'da yapılacak olan Avrupa Sosyal Forumu'nun İstanbul'da yapılan üçüncü

hazırlık toplantısında Savaş Karşıtları toplantısı yapıldı. Toplantıya 50 kişi katıldı. Toplantıda 24 Eylül'de gerçekleştirilen eylemlerin ve Irak işgaline karşı mücadele etmeye devam etmenin önemi vurgulandı. 18 Mart 2006'nın küresel eylem günü olması, 'Irak'ta işgale son!' sloganıyla her yerde gösteriler yapılması kararlaştırıldı. Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu ABD üslerine karşı kampanya yapılmasını önerdi. 2006 yılının Nisan ayında Atina'da yapılacak Avrupa Sosyal Forumu'nda savaş karşıtlığının görünür olması gerektiği vurgulandı.

Bu hareket Irak'taki işgali durdurma olasılığını taşıyor

Ellisiv Ronglien, Polonya, Savaş Karşıtları Hareket

Sizce küresel savaş karşıtlı hareketin önemi nedir?

Bence çok önemli, Seattle'den başlayan anti-kapitalist hareket için yeni bir gelişme oldu ve bir çok yeni grubu içine katmayı başardı. Bu hareket Irak'taki işgali durdurma olasılığını taşıyor ve bunu başarmak dünyadaki bütün sosyal hareketler için dünyanın en büyük süper gücüne karşı büyük bir zafer olur.

Bu hareketi inşa ederken, yerellerdeki kampa-

nyaların önemi nedir sizce?

Yerel kampanyalar insan-

ların tabandan harekete katılmaları açısından çok önemli. Bir yandan somut talepler için de önemli mesela Türkiye'de İncirlik askeri üssü var ve siz buna karşı mücadele ediyorsunuz. Savaşın bulunduğu yerdeki etkilerine karşı yerel mücadele etmelisiniz. Bana kalırsa, yerelerde kampanyalar yapmak ve insanları aktif hale getirmek çok güzel fakat bazen de insanların kendilerinin büyük bir hareketin parçası olduklarını fark etmelerini sağlayacak merkezi etkinlikler de gerekli.

Büyük bir radikalleşme dalgası var

Panos Garganas, Cenova 2001 Kampanyası ve Savaşı Durdurun Koalisyonu'nun yanı sıra Yunanistan'daki Sosyalist İşçi Partisi (SEK) üyesi.

Sizce küresel savaş karşıtlı hareketin önemi nedir?

Bence bugün bütün dünyada büyük bir radikalleşme dalgasının kıyısında. ABD'de New Orleans'tan sonra George Bush büyük bir muhalefete karşılaşıyor, Latin Amerika'da büyük sosyal patlamalar yaşanıyor; Bütün dünyada hareketlerin geliştiğini görebiliyoruz. Bence savaş karşıtlı hareket bütün dünyada bu hareketlerin gelişmesinde temel bir rol oynuyor.

Savaş karşıtlı hareketi inşa ederken, sizce yerel kampanyaların önemi nedir?

Savaş karşıtlı hareket büyük, uluslar arası. 15 Şubat 2003'te bütün dünyada aynı anda eylemler yapmamız çok heyecan vericiydi fakat bu bize hareketin köklerinin yerel olduğunu unutturmamalı. Bir kitle hareketi yaratmak için yerelerde insanlara

ihtiyacınız var, hareketi okullarında, işyerlerinde üniversitelerinde örgütleyecek insanlara. Bu hareketin gücünü yaratmanın tek yolu. Yaşadığımız bir deneyim var: Yunanistan'da büyük savaş karşıtlı eylemleri yaparken bunu şu şekilde örgütledik: okullarda, fakültelerde ya da işyerlerinde gruplar vardı ve bunlar savaş karşıtlı bir ağ olarak aktiftiler, büyük an geldiğinde arkadaşlarına ve yoldaşlarına: "Tamam, şimdi her yeri kapatalım ve herkes sokağa çıksın" diyebilecek duruma gelmişlerdi. Bu hareketin en geniş kitlelere ulaştığı dönemdi.

Türkiye'deki savaş karşıtlı hareketin büyüdüğünü görmek çok önemli

Dinos Ayiomamitis Kıbrıs, Workers Democracy ve Stop The War Coalition üyesi

Sizce küresel savaş karşıtlı hareketin önemi nedir?

Bence yıllardır insanlar pasifti, olayların gerçekleşmesine seyirci kalyordı ve hiçbir şey yapamayacaklarını düşünüyorlardı. Küreselleşme karşıtlı hareket, özellikle de savaş karşıtlı hareket, yeni bir ruh hali yarattı. 15 Şubat 2003'te milyonlarca insanı mobilize etti, bu tarihte savaşa karşı yapılan en büyük eylemdi. Bu milyonlarca insanın bir şeyler yapabileceğini anlamasını sağladı ve onlara bunu sadece kendilerinin değil patronların da anlayacağını gösterdi. Bu yüzden TIME dergisinin kapağında diyor ki: 'Dünyada artık iki tane süper güç var bir tanesi ABD diğeri ise dünya kamuoyu'.

Bu hareketi inşa ederken yerel kampanyaların önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Eğer mahallelerinizde, iş

yerlerinde, üniversitelerinizde yerel köklerin yoksa küresel büyük kampanyalar yapamazsınız. İnsanları harekete geçirmek istiyorsanız orada olmalısınız. İş yerlerinizde, üniversitelerinizde savaş karşıtlı birlikler kurmak için oralarda çalışma yürütmelisiniz. İnsanlara hareketimizin önemini ve neden Irak'taki savaşa karşı, emperyalizme karşı ve çevrenin yok edilmesine karşı harekete geçmemiz gerektiğini anlatmalısınız. Bu daha büyük etkinlikler inşa etmenin tek yolu; onu ilk önce kendi çevrenizde inşa etmelisiniz.

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz.

Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

-Sosyalistler bu ülkelerde işçi sınıfının iktidardaki bürokratik egemen sınıfa karşı mücadelesini destekler.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleştirilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

-Bu fikirlerle katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

BİZE GÖRE köşesine yazacağınız yazılar 150 kelimeyi geçmemelidir. Böylelikle her sayı daha çok okurun görüşlerinin Sosyalist İşçi'de yer alması mümkün olacak.

ISSN 1300-4026 ■ Uluslararası Tanıtım ve Yayıncılık Ltd. Şti. ■ Sahibi: Özden Dönme

■ Sorumlu Yazışleri Müdürü: Volkan Akyıldırım

■ Adres: İstiklal Cad., Büyükparmakkapı Sok., 8/10, Beyoğlu/İstanbul ■ Baskı: Yön Matbaası

■ Yerel süreli yayın, iki haftada bir yayınlanır

www.sosyalistisci.org ■ sosyalistisci@sosyalistisci.org

3 Aralık'ta küresel eylem

İklim değişikliğine, petrole, savaşa karşı haydi sokaklara

Katrina kasırgası New Orleans'ı yerle bir etti. Kasırganın bilançosu ağırdı. Yüzbinlerce insan göç etmek zorunda kaldı. Göç etmek için imkanları olmayan fakir ve siyah insanlardan yüzlercesi öldü.

Afet değil cinayet

Son on yıldır dünya, fırtınaları, selleri ve buna benzer bir çok hava olayını çok ağır şekilde yaşıyor. 2004 yılında Bangladeş'in sular altında kalması, sıcak hava dalgası yüzünden başta Fransa olmak üzere Avrupa'da 35 bin insanın hayatını kaybetmesi bunlardan bazıları. Bazı bilim insanlarına göre 2050 yılında bazılarına göre ise belki de yarın iklim değişikliğinde geri dönülemez noktalara gelinecek.

Petrol uygarlığı gezegeni mahvediyor

Birleşmiş Milletler 21.yüzyıl için yaptığı tahminlerde deniz seviyesindeki yükselmenin 88 cm.'yi, küresel ortalama sıcaklıktaki artışın ise 5.8 santigratı bulabileceğini belirtiyor. 1990 yılında imzalanan Kyoto protokolü ile ülkeler sera gazı emisyonlarını sınırlı bir şekilde azaltmak yönünde adım attılar.

Ancak sera etkisi salınımında yüzde 36'lık payla en büyük yere sahip olan petrol uygarlığı ABD ve büyük kömür rezervleri bulunan Avustralya gibi bir dizi ülke bu protokole imza atmamakta direniyor. Bütün insanlığa ait olan dünyayı kâr hırsı ile kirletmekten hiç çekinmiyorlar.

3 Aralık'ta eylem

Peki küresel kapitalizmin bu tahribatına dur demeyecek miyiz? Kyoto protokolü gibi küresel ısınmayı engelleme yönündeki sınırlı bir adım bile ABD ve onunla ittifak kuran ülkeler tarafından görmezden gelinirken, görev bize düşüyor. Bunun için ilk adımı Avrupa Sosyal Forumu hazırlık toplantılarında attık. ASF küresel ısınma ve insan eliyle meydana gelen iklim değişikliklerine karşı küresel bir direniş çağrısı yaptı.

3 Aralık 2005 günü dünyanın bir çok kentinde küresel ısınmaya karşı yürüyüşler ve mitingler gerçekleşecek. Hedef, dünya toplumunu olan bitenler karşısında bilgilendirmek, küresel şirketler karşısına kampanyalarımız ve mücadelemizle dikilmek, kar hırsı ile yanıp tutuşan küçük azınlığa karşı büyük çoğunluğu harekete geçirebilmek.

Küresel Isınma Eylem Günü Çalışma Grubu kuruldu

Bu çağrıyla birlikte Türkiye'de ilk adımlar atıldı. İstanbul'da ilgili örgütlerden aktivistlerin yanı sıra bir çok bağımsız aktivistin katıldığı bir toplantı gerçekleşti. Toplantıda en başta kampanyanın inşasında asgari müştereklerde buluşulması gerektiği vurgulandı. Kampanyanın bir örgütler

ittifakı olmaması gerektiği, katılımcıların hepsinin bağımsız kimlikleri ile katılmalarının ve kararların birkaç kurumun lideri tarafından değil bizzat aktivistler tarafından alınmasının önemi belirtildi. Kampanyanın tüm platformlarında kadınların, gençlerin ve aktivistlerin en öne çıkmasının önemli olduğu özellikle vurgulandı.

Bir an önce Türkiye'de sayısız inisiyatif, kurum ve bireyin iklim değişikliğine karşı harekete geçilmesi perspektifine kazanılması çok önemli. Kyoto Anlaşması'nın imzalanması için 3 Aralık'ta tüm dünyayla birlikte bizler de yığinsal bir eylem örgütlemeliyiz. Küresel ısınmaya karşı, petrol uygarlığına karşı, büyük şirketlere karşı bizim de küresel bir şekilde diğer dünya halklarıyla aynı anda sokağa çıkmamız bize güç katacak.

ÇAĞRI

Eylemler, Kyoto Protokolü'ne taraf ülkelerin toplantısına paralel düzenleniyor.

İklim felaketlerinin giderek daha sık kapımızı çaldığı bu günlerde uluslar arası kamuoyunu harekete geçirmek, küresel düzeyde iklim değişikliği konusundaki sorunlara dikkat çekmek ve Bush yönetiminin protokolü imzalaması için baskı oluşturmak giderek daha da acil bir hale geliyor.

Montreal'deki toplantılar bu konuda uluslar arası düzeyde harekete geçmek için önemli bir olanak sunuyor.

EYLEM ÇAĞRISINA DESTEK VERİN

"3 Aralık 2005'te, Montreal'de Kyoto Protokolü Toplantısı (28 Kasım-9 Aralık 2005) sırasında düzenlenecek olan uluslararası eylem çağrısını destekliyoruz.

"Bu eylemler ABD ve Avustralya'nın Kyoto Protokolünü imzalamasını talep etmektedir. Eylemler, aynı zamanda tüm ülkelerin mümkün olduğu kadar hızlı bir şekilde emisyonları azaltmasını, sera gazlarının etkin bir şekilde stabilize edilerek, büyük bir tehdit haline dönüşen iklim değişikliğinin engellenmesini talep etmektedir."

Çağrıya destek vermek için aktivizm@gmail.com adresine kurumunuzun veya kişi olarak adınızı yazdığımız bir mail atabilirsiniz. Desteğinizi, henüz eylem ağına katılmamış olan kesimleri de sürece katmamıza yardımcı olacak.

3 Aralık Küresel Isınma Eylem Günü Çalışma Grubu

Kyoto Anlaşması'nın imzalanması için 3 Aralık'ta tüm dünyayla birlikte bizler de yığinsal bir eylem örgütlemeliyiz. Küresel ısınmaya karşı, petrol uygarlığına karşı, büyük şirketlere karşı bizim de küresel bir şekilde diğer dünya halklarıyla aynı anda sokağa çıkmamız bize güç katacak